

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសុខាភិបាល

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ពន្លឺន ការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភ ឆ្នាំ ២០១៤-២០២០

កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ
មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក
បោះពុម្ព ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤

អារម្ភកថា

ជាមួយនឹងការលូតលាស់ និងការអភិវឌ្ឍវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្នុងទស្សវត្សកន្លងទៅ ភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋបានថយចុះពី ៤៧% ក្នុងឆ្នាំ២០០៣ មកនៅត្រឹម ២០% ក្នុងឆ្នាំ ២០១១។ ក្នុងអំឡុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ប្រទេសកម្ពុជាបានធ្វើឲ្យមានវឌ្ឍនភាពយ៉ាងសំខាន់ជាបន្តបន្ទាប់ ឆ្ពោះទៅរកការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវសុខភាពរបស់ស្ត្រី និងកុមារ (អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាព ឆ្នាំ២០០៥ និងឆ្នាំ២០១០)។ ជាអកុសល អត្រាប្រេវ៉ាឡង់នៃភាពក្រេះក្រិនខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមកុមារចំនួន៤០% ធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ទី ៤៨ នៅក្នុងពិភពលោក (អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាព ឆ្នាំ២០១០)។ ការវាយតម្លៃលើសេដ្ឋកិច្ចបានប៉ាន់ប្រមាណថា កង្វះអាហារូបត្ថម្ភអាចចំណាយប្រាក់ចំនួន ២៥០ ទៅ ៤០០លានដុល្លារអាមេរិកជារៀងរាល់ឆ្នាំ ប្រសិនបើគេពុំបានធ្វើអន្តរាគមន៍អ្វីសោះដើម្បីបង្ការបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនិងជនបទ/ អង្គការយូនីសេហ្វ/ អង្គការស្បៀងអាហារពិភពលោកឆ្នាំ២០១៣)។ ដោយហេតុនេះ ការវិនិយោគដើម្បីកាត់បន្ថយបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ពុំមែនត្រឹមតែបំពេញការងារឲ្យគោលដៅអាហារូបត្ថម្ភប៉ុណ្ណោះទេ។ បើសិនជាបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភនៅតែបន្តដាក់សម្ពាធទៅលើសេដ្ឋកិច្ចកម្រិត ១,៥% - ២,៥% នៃផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក នោះទិសដៅជាតិរបស់កម្ពុជាដែលកំណត់ផលិតផលសរុបក្នុងស្រុកឲ្យមានការកើនឡើង៧% ក្នុងមួយឆ្នាំពិបាកនឹងសម្រេចបាន និងមាននិរន្តរភាពណាស់។ ការវិនិយោគអាហារូបត្ថម្ភ ក៏ដូចជាការវិនិយោគក្នុងការឈានទៅសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិនោះដែរ។

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ពន្លឿនការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភឆ្នាំ២០១៤-២០២០ លើកទី១នេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយកម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ និងកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពាក់ព័ន្ធ។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនឹងជួយគាំទ្រដល់យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីអាហារូបត្ថម្ភ ដើម្បីធានាថាកិច្ចអន្តរាគមន៍សំខាន់ៗមួយចំនួនត្រូវបានអនុវត្តក្នុងកម្រិតទ្រង់ទ្រាយជាក់លាក់ ដើម្បីធានាដល់ការកាត់បន្ថយ ក៏ដូចជាបង្ការបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ។ ឯកសារនេះ ផ្ដោតលើការពង្រីកសំណុំស្នូលនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍វិស័យអាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ នៅក្នុងអំឡុងពេលឱកាស ១០០០ ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត និងអំឡុងពេលខាងមុខ ដូចដែលបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងជាក់ស្តែងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់អន្តរជាតិ។ អាហារូបត្ថម្ភល្អបំផុតនៅក្នុងអំឡុងពេលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នេះ មានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សតិបញ្ញា ការលូតលាស់រាងកាយរបស់កុមារ ព្រមទាំងផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កុមារ និងសង្គម រយៈពេលរាប់

ទស្សន៍ត្រូវទៀតផង។

ដើម្បីទទួលបានឥទ្ធិពល និងលទ្ធផលជាអតិបរមា ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងអាហារ-
រូបត្ថម្ភនៅកម្ពុជា តម្រូវឲ្យមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងការសម្របសម្រួលប្រកប
ដោយប្រសិទ្ធភាពឲ្យបានទូលំទូលាយពីបណ្តាក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ពីរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការ
ក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីឲ្យពួកគេអាចកំណត់អាទិភាព និងធ្វើសកម្មភាព
រួមគ្នាបាន។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវនេះ គូសបញ្ជាក់ពីតួនាទីរបស់ក្រសួងសុខាភិបាល ក្នុង
វិស័យអាហារូបត្ថម្ភដែលពាក់ព័ន្ធ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល

វេជ្ជ. ម៉ម ប៊ុនហេង

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រសួងសុខាភិបាលសូមថ្លែងអំណរគុណដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ចំពោះការចូលរួមផ្តល់ព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃ ដល់ការបង្កើតផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ពន្លឺនៃការកែលម្អ អាហារូបត្ថម្ភ ឆ្នាំ២០១៩ - ២០២០ លើកទី១នេះ។

សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះអង្គការយូនីសេហ្វ ហេឡែនយេល់អន្តរជាតិ យូអិស៊ី និង អង្គការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ សម្រាប់ការគាំទ្របច្ចេកទេសក្នុងការបង្កើតឲ្យមានផែនទីបង្ហាញផ្លូវនេះឡើង។ សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសផងដែរដល់ លោក **អ៊ុន សំអឿន** និងលោកវេជ្ជ. **ឡាយ អានុជ** នៃអង្គការយូនីសេហ្វប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា ចំពោះការផ្តល់ជាជំនួយចងក្រង និងបញ្ចប់សព្វគ្រប់នូវផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ពន្លឺនៃការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភនេះ។

ជាចុងបញ្ចប់ សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះសមាជិក សមាជិកាទាំងអស់នៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសអាហារូបត្ថម្ភ សម្រាប់ការផ្តល់ជាធាតុចូលផ្នែកបច្ចេកទេស។

ពាក្យកាត់ និងអក្សរកាត់

ANC	: ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនពេលសម្រាល
BFCI	: គំនិតផ្ដួចផ្ដើមសហគមន៍ស្រឡាញ់ទារក
BFHI	: គំនិតផ្ដួចផ្ដើមមន្ទីរពេទ្យស្រឡាញ់ទារក
BMI	: សន្ទស្សន៍ម៉ាស់រាងកាយ
CARD	: ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ
CDHS	: អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពកម្ពុជា
CMDG	: គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា
DP	: ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
GDP	: ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប
GMP	: ការពិនិត្យតាមដាន និងលើកកម្ពស់ការលូតលាស់
HC	: មណ្ឌលសុខភាព
HR	: ធនធានមនុស្ស
HMIS	: ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសុខាភិបាល
IFA	: គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិក
IYCF	: ការចិញ្ចឹមទារកនិងកុមារតូច
MAM	: កង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវមធ្យម
MIYCN	: អាហារូបត្ថម្ភមាតា ទារក និងកុមារតូច
MNP	: ម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះ
MOH	: ក្រសួងសុខាភិបាល
MPA	: សំណុំសកម្មភាពអប្បបរមា
NGO	: អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
NNP	: កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ
NNS	: យុទ្ធសាស្ត្រជាតិអាហារូបត្ថម្ភ
NWG	: ក្រុមការងារអាហារូបត្ថម្ភ
OD	: ស្រុកប្រតិបត្តិ
ORS	: សូលុយស្យុងបង្កប់ជាតិទឹកតាមមាត់
PHD	: មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្ត
SAM	: កង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ
UNICEF	: មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ
WHO	: អង្គការសុខភាពពិភពលោក
WIF	: គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំសប្តាហ៍

តារាងមាតិកា

អារម្ភកថា	I
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	II
ពាក្យកាត់ និងអក្សរកាត់.....	III
តារាងមាតិកា	IV
សាវតា	1
ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ពន្លឺនៃការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភ២០១៤-២០២០.....	3
I- ពង្រីកការប្រើប្រាស់ឲ្យបានប្រសើរបំផុតនូវអន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ ដែលនឹងនាំទៅរកភាពប្រសើរនៃស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភមាតានិងទារក និង លទ្ធផល	6
i- លទ្ធផលមាតា និងទារកទើបនឹងកើត	8
សមាសភាគទី១៖ ការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភ៖ លើកកម្ពស់អាហារូបត្ថម្ភ ក្នុងអំឡុងពេលថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល និងការផ្តល់ប្រឹក្សា ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ	8
សមាសភាគទី២៖ ការផ្តល់មីក្រូសារជាតិ៖ រក្សា និងកែលម្អការផ្តល់ មីក្រូសារជាតិបន្ថែម និងការទម្លាក់ព្រូន	11
ii- ទារក និងកុមារ	15
សមាសភាគទី៣៖ ការព្យាបាលកុមារដែលស្គមស្គាំងខ្លាំង៖ ពង្រីកការ ថែទាំព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវឲ្យ បានទូទាំងប្រទេស	16
សមាសភាគទី៤៖ ការផ្តល់មីក្រូសារជាតិបន្ថែមសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្របង្ការ និង ព្យាបាល៖ ពង្រីកការចែកចាយបច្ចុប្បន្ននូវ MNP ជីវជាតិអា ការទម្លាក់ព្រូន និងការផ្តល់ជាតិស្ករដល់កុមារ.....	20

សមាសភាគទី៥៖ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថដែលផ្តោតលើ ឱកាសសម្រាប់ ១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត៖ កែលម្អ និងបង្កើន ល្បឿនយុទ្ធនាការជាតិស្តីពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះ ម្តាយតែមួយគត់ និងយុទ្ធនាការផ្តល់អាហារបន្ថែម	24
---	----

II- លុបបំបាត់ឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តសេវាអាហារូបត្ថម្ភ “ជាក់លាក់” ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព និងកែលម្អស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារក.....	28
--	----

សមាសភាគទី៦៖ លុបបំបាត់ឧបសគ្គផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធានមនុស្ស ដើម្បីពង្រីកអន្តរាគមន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព	29
---	----

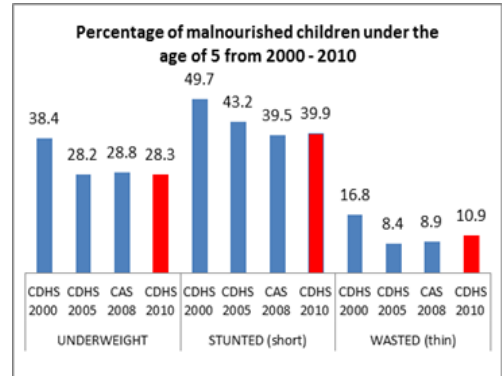
សមាសភាគទី៧៖ ពង្រឹងការគាំទ្រឲ្យបានខ្លាំងក្លាតាមរយៈក្រសួងនានា និងគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗ	30
---	----

សមាសភាគទី៨៖ កែលម្អទិន្នន័យអាហារូបត្ថម្ភនៅក្នុងប្រព័ន្ធព័ត៌មានដែល មានស្រាប់	32
---	----

សាវតារ

កម្ពុជាគឺជាប្រទេសទី២៨ ក្នុងពិភពលោក ដែលមានអត្រាប្រេវ៉ាឡង់ខ្ពស់បំផុតនៃកុមារដែល មានកម្ពស់ទាប (ក្រេះក្រិន) ចំនួន៤០%^១។ អង្កេត ប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពកម្ពុជា (CDHS) ឆ្នាំ ២០១០ ក៏បានបង្ហាញដែរថា កុមារប្រមាណ ២៨% មានទម្ងន់ក្រោមស្តង់ដារ។ នេះគឺជាភស្តុតាងដ៏ រឹងមាំមួយ ដែលបង្ហាញថាស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ របស់កុមារមិនមានភាពប្រសើរឡើយ ហើយក៏ អាចមានសភាពកាន់តែយ៉ាប់យឺនជាងមុនទៀត

រូបភាព ១៖ សមាមាត្រកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំដែលមានបញ្ហាកង្វះអាហារ រូបត្ថម្ភ (CDHS 2000-2010)

ផង។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៥ ដល់ឆ្នាំ២០១០ ភាគរយនៃកុមារដែលស្គមស្គាំងខ្លាំងគួរឲ្យ បារម្ភ បានឡើងហួសកម្រិតកំណត់ដែលត្រូវប្រកាសអាសន្ននៃចំណាត់ថ្នាក់អន្តរជាតិ ដែលកើនពី ៨,៤% ដល់ ១០,៩%។ ជាលទ្ធផល ប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នស្ថិតក្នុងចំណោម ប្រទេសទាំង ៤០ ក្នុងពិភពលោក ដែលមានស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរជាងគេបំផុត សម្រាប់ កុមារដែលមានភាពស្គមស្គាំង^២ - ដែលស្ថានភាពកង្វះអាហារូបត្ថម្ភនេះពាក់ព័ន្ធដល់ ការស្លាប់របស់កុមារប្រមាណជា ៦.៤០០នាក់ ក្នុងមួយឆ្នាំ។

ស្ត្រីកម្ពុជាក៏ងាយនឹងទទួលរងនូវបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភដែរ។ ជិត ៦០% នៃស្ត្រី ដែលមានអាយុពី ១៥ ទៅ ៤៩ឆ្នាំ មានភាពស្លេកស្លាំង និងប្រមាណ ២០% មានភាព ស្គមស្គាំងខ្លាំង (អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពឆ្នាំ២០១០) ដែលនេះជាស្ថានភាពធ្វើ ឲ្យកើនឡើងនូវហានិភ័យនៃផលវិបាកក្នុងពេលសម្រាលកូន និងបណ្តាលឲ្យទារកកើត មកមិនគ្រប់ទម្ងន់។ លើសនេះទៀតស្ត្រីចំនួន ៦% មានកម្ពស់ទាបជាង១៤៥សង់ទីម៉ែត្រ ដែលបញ្ជាក់ថាពួកគាត់មានបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភកាលពីនៅវ័យកុមារភាព។ ស្ត្រីទាំង នេះមិនត្រឹមតែងាយជួបបញ្ហាក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងមានផលវិបាកក្នុងពេលសម្រាល កូនប៉ុណ្ណោះទេ (មរណភាពមាតា) ប៉ុន្តែក៏ទំនងជាសម្រាលទារកមកមានមាឌតូចដែល មិនគ្រប់ទម្ងន់ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យទារកនេះប្រឈមមុខកាន់តែខ្ពស់ចំពោះភាពក្រេះក្រិន ផងដែរ។

¹ UNICEF. 2009. State of the World's Children.

² ឯកសារប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០១១ សម្រាប់កិច្ចប្រជុំរវាងពីរតំបន់ស្តីពីការពង្រីកវិស័យអាហារូបត្ថម្ភ

កង្វះអាហារូបត្ថម្ភចំពោះកុមារ មានផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរនិងយូរអង្វែងសម្រាប់សុខភាពប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ការលូតលាស់មិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងរយៈពេលពីរបីឆ្នាំដំបូងនៃជីវិត មិនត្រឹមតែប៉ះពាល់ដល់សុខភាពកុមារ និងមរណភាពកុមារប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាថែមទាំងនាំឲ្យមានផលមិនល្អចំពោះសុខភាព និងផលវិបាកសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់បុគ្គលពេញមួយជីវិត និងអាចប៉ះពាល់ដល់មនុស្សជំនាន់ក្រោយទៀតផង។ នេះគឺជាបន្ទុកសេដ្ឋកិច្ចដ៏ធ្ងន់ធ្ងរមួយ ទៅលើប្រព័ន្ធសុខាភិបាលរបស់ប្រទេសកម្ពុជាទាក់ទងនឹងសុខភាពកុមារ និងជំងឺរ៉ាំរ៉ៃរបស់មនុស្សពេញវ័យ ព្រមទាំងទៅលើសិទ្ធិរបស់ស្ត្រី និងកុមារ ដែលជាអ្នកចូលរួមចំណែកប្រកបដោយសុខភាពល្អនៅក្នុងសង្គមទៀតផង។ វាក៏ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ផងដែរដល់ការអភិវឌ្ឍរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដោយធ្វើឲ្យបាត់បង់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានសុខភាពល្អ និងមានការអភិវឌ្ឍសតិបញ្ញាសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយទៀតផង។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម និងជនបទ/ អង្គការយូនីសេហ្វ/ អង្គការស្បៀងអាហារពិភពលោក បានប៉ាន់ស្មានថា កម្ពុជាបាត់បង់ទឹកប្រាក់ជាង ៤០០លានដុល្លារអាមេរិក ពីផលិតផលសរុបក្នុងស្រុកជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយសារតែបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភពេញមួយវដ្តនៃជីវិត^៣។ កង្វះមីក្រូសារជាតិ (ភាពស្លេកស្លាំង កង្វះអាស៊ីដហ្វូលិក កង្វះជីវជាតិអា និងជាតិស័ង្កសី) បានបង្ហាញពីគុណភាពចំណីអាហារមិនគ្រប់គ្រាន់ - តំណាងឲ្យបន្ទុកថ្នាក់ជាតិពីការខាតបង់លើសពី ២០០លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ។^៤ យោងតាមធនាគារពិភពលោកបានឲ្យដឹងថា ការពង្រីកកិច្ចអន្តរាគមន៍មីក្រូសារជាតិស្នូល ដើម្បីបង្ការបញ្ហាកង្វះមីក្រូសារជាតិ អាចចំណាយតិចជាង ៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ^៥។

ទស្សនាវដ្តីព័ត៌មានវេជ្ជសាស្ត្រឡែនសេត (lancet series) ដែលចេញផ្សាយចុងក្រោយបំផុតក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ និង២០១៣^{៥,៦} ពង្រឹងករណីសម្រាប់ការផ្ដោតជាបន្តលើអំឡុងពេលសំខាន់បំផុត ១០០០ថ្ងៃ - ដោយគិតចាប់តាំងពីពេលដែលស្ត្រីមានផ្ទៃពោះរហូតដល់ខួបកំណើតលើកទីពីររបស់កូនគាត់។ **គ្មានអ្វីជាការមន្ទិលសង្ស័យនោះទេ ដើម្បីឲ្យកម្ពុជាមានភាពរីកចម្រើនល្អប្រសើរ និងដើម្បីឲ្យស្ត្រីនិងកុមារបានរីករាយ**

³ ការក្រឡេកមើលលើអាហារូបត្ថម្ភ នៅកម្ពុជា។ ធនាគារពិភពលោក៖ <http://siteresources.worldbank.org/NUTRITION/Resources/281846-1271963823772/Cambodia.pdf>

⁴ ឥទ្ធិពលនៃស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភទៅលើផលិតភាពកសិកម្ម៖ ភ័ស្តុតាងប្រាក់កម្រៃពីប្រទេសហ្វីលីពីន (១៩៩១)៖ <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1468-0084.1991.mp53001004.x/abstract>

⁵ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភចំពោះមាតា និងកុមារ ដែលបានដាក់ឲ្យដំណើរការជាផ្លូវការនៅទីក្រុងឡុងដ៍ ចក្រភពអង់គ្លេស ថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨ <http://www.thelancet.com/series/maternal-and-child-undernutrition>

⁶ អាហារូបត្ថម្ភមាតា និងកុមារ បោះពុម្ពផ្សាយ ថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ <http://www.thelancet.com/series/maternal-and-child-nutrition>

ជាមួយនឹងសិទ្ធិរបស់ពួកគេចំពោះសុខភាពនោះ ប្រទេសនេះត្រូវតែពង្រីកអន្តរាគមន៍ ដែលធ្លាប់ទទួលបានជោគជ័យកន្លងមក ក្នុងការបង្ការនូវកត្តារាំងដល់ការលូតលាស់ របស់ទារកក្នុងផ្ទៃ ភាពក្រេះក្រិន ភាពស្គមស្គាំង និងកង្វះមីក្រូសារជាតិ ព្រមទាំងលើក កម្ពស់ការប្រតិបត្តិក្នុងការចិញ្ចឹមទារកនិងកុមារតូចៗ។ លើសនេះទៀត គេត្រូវកំណត់ នូវអន្តរាគមន៍ថ្មីៗទៀត ដើម្បីកែលម្អស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភរបស់ក្មេងស្រីជំទង់ និងស្ត្រី ក្នុងវ័យបន្តពូជ។ គោលដៅក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំ និងបន្តទៅមុខទៀត គឺដើម្បីលើកកម្ពស់ អាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់មាតា និងទារក។

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ពង្រីកការកែលម្អ អាហារូបត្ថម្ភ ឆ្នាំ ២០១៤-២០២០

ជាទូទៅ កម្ពុជាបានធ្វើឲ្យមានវឌ្ឍនភាពដ៏សំខាន់ និងគួរឲ្យកោតសរសើរ ឆ្ពោះទៅ រកការកែលម្អសុខភាពស្ត្រី និងកុមារ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និង សុខភាពកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១០ បានបង្ហាញថាចំពោះអាហារូបត្ថម្ភ ដោយមានការលើកលែង មួយចំនួន កម្ពុជាមិនបានសម្រេចចំណុចដៅនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សឆ្នាំ ២០១០ របស់ខ្លួនឡើយ និងថាគេត្រូវតែបង្កើនល្បឿនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលមាន ស្រាប់ ហើយត្រូវបង្កើនកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងថ្មីៗទៀតឲ្យបានឆាប់រហ័ស ប្រសិនបើកម្ពុជា ចង់សម្រេចគោលដៅអាហារូបត្ថម្ភឲ្យបានក្នុងឆ្នាំ២០១៥។

លក្ខណៈអាហារូបត្ថម្ភគន្លឹះ	ទិន្នន័យ ដើមគ្រា	ស្ថានភាព	គោលដៅ ចំណុច	ការវិភាគ
	២០០០	២០១០	២០១៥	
% នៃស្ត្រីអាយុ ១៥-៤៩ ឆ្នាំ ដែលមានភាព ស្លេកស្លាំង	៥៧,៨ (CDHS)	៤៤,៤ (CDHS)	១៩ (CMDG)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ដែលមានភាព ស្លេកស្លាំង	៦៦,៤ (CDHS)	៥២,៧ (CDHS)	៣៣ (HSP)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃកុមារអាយុ ៦-៥៩ ខែ ដែលមានភាព ស្លេកស្លាំង	៦៣,៤ (CDHS)	៥៥,១ (CDHS)	៤២ (NNS)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃកុមារអាយុ ០-៥៩ ខែ ដែលមានទម្ងន់ ក្រោមស្តង់ដារ (មានទម្ងន់ទាប) មធ្យម ឬ ធ្ងន់ធ្ងរ (ទម្ងន់ធៀបនឹងអាយុតិចជាង ២ នៃ បម្រែបម្រួលស្តង់ដារក្រោមតម្លៃធម្មតា)	៣៨,៥ (CDHS)	២៨,៣ (CDHS)	១៩,២ (CMDG)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត

លក្ខណៈអាហារូបត្ថម្ភគន្លឹះ	ទិន្នន័យ ដើមគ្រា	ស្ថានភាព	គោលដៅ ចំណុច	ការវិភាគ
	២០០០	២០១០	២០១៥	
% នៃកុមារអាយុ ០-៥៩ ខែដែលមានភាព ក្រេះក្រិនមធ្យម ឬ ធ្ងន់ធ្ងរ (កម្ពស់ធៀបនឹង អាយុតិចជាង ២ នៃបម្រែបម្រួលស្តង់ដារ ក្រោមតម្លៃធម្មតា)	៤៩,៧ (CDHS)	៣៩,៩ (CDHS)	២៨,៥ (CMDG)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃកុមារអាយុ ០-៥៩ ខែដែលស្គមស្គាំង មធ្យម ឬធ្ងន់ធ្ងរ (ទម្ងន់ធៀបនឹងកម្ពស់តិច ជាង ២ នៃបម្រែបម្រួលស្តង់ដារក្រោមតម្លៃ ធម្មតា)	១៦,៨ (CDHS)	១០,៩ (CDHS)	១០,១ (CMDG)	កំពុងស្ថិតនៅលើផ្លូវត្រូវ ប៉ុន្តែត្រូវរក្សាអន្តរាគមន៍ ដើម្បីជៀសវាងនូវការ កើនឡើងណាមួយ
ចំនួនមន្ទីរពេទ្យដែលផ្តល់ការព្យាបាលកង្វះ អាហារូបត្ថម្ភ ស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ (SAM)	-	២៩ (NNP)	៣៩ (NNP)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃទារកអាយុ ០-៦ ខែដែលបានទទួល ការបំបៅដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់	១១,៤ (CDHS)	៧៣,៥ (CDHS)	៨៣ (NNP)	សម្រេចគោលដៅ និង ត្រូវរក្សានូវសមិទ្ធផល ដែលទទួលបាន
% នៃកុមារអាយុ ៦-២៣ខែដែលបានទទួល ការបំបៅដោះតាមស្តង់ដារអប្បបរមានៃការ ចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូច (IYCF)	n/a	២៨ (CDHS)	៣២ (CDHS)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃកុមារអាយុ ៦-២៣ខែដែលមិនបាន ទទួលការបំបៅដោះតាមស្តង់ដារអប្បបរមានៃ នៃការចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូច (IYCF)	n/a	៥ (CDHS)	១០ (CDHS)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃកុមារអាយុ ៦-៥៩ ខែដែលបានទទួល គ្រាប់ថ្នាំជីវជាតិអា	n/a	៩៦ (HMIS)	៩០ (CMDG)	សម្រេចគោលដៅ និង ត្រូវរក្សានូវសមិទ្ធផល ដែលទទួលបាន
% នៃកុមារអាយុ ១២-៥៩ ខែដែលបាន ទទួលថ្នាំទម្លាក់ព្រូន (mebendazole) រៀងរាល់៦ខែម្តង	n/a	៩២ (HMIS)	១០០ (HMIS)	កំពុងស្ថិតនៅលើផ្លូវត្រូវ ប៉ុន្តែត្រូវការនូវកិច្ចខិតខំ ប្រឹងប្រែងបន្ថែម
% នៃកុមារមានជំងឺរាកដែលបានទទួល ORS + zinc	n/a	២,៤ (CDHS)	៦៧ (CDHS)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
សមាមាត្រនៃកុមារដែលមានទម្ងន់ទាបនៅ ពេលសម្រាល (<២៥០០ក្រាមនៅពេល សម្រាល)	១៣,៨ (CDHS)	១១,៤ (CDHS)	១០ (CDHS)	កំពុងស្ថិតនៅលើផ្លូវត្រូវ

លក្ខណៈអាហារូបត្ថម្ភគន្លឹះ	ទិន្នន័យ ដើមគ្រា	ស្ថានភាព	គោលដៅ ចំណុច	ការវិភាគ
	២០០០	២០១០	២០១៥	
% នៃស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលបានទទួលគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/ អាស៊ីដហ្វូលិក រៀងរាល់ថ្ងៃក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងរយៈពេល ៣ខែ ក្រោយពីសម្រាល	n/a	៧២ (HMIS)	៩០ (HMIS)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត
% នៃកុមារអាយុ ៦-២៣ខែដែលទទួលបានមីក្រូសារជាតិចម្រុះក្នុងខែចុងក្រោយបង្អស់	n/a	១,៧ (CDHS)	១៥ (CDHS)	តម្រូវឲ្យមានការបង្កើន ល្បឿនថែមទៀត

ចំណាំ៖ * CDHS: អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពឆ្នាំ២០១០ / HMIS: ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសុខាភិបាល (2012)

** CMDG: គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សកម្ពុជា / HSP: ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសុខាភិបាល / NNS: យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីអាហារូបត្ថម្ភ / CDHS: ចំរើនលទ្ធផលអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពឆ្នាំ២០១៥

គោលដៅរួមក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំ និងបន្តទៅមុខទៀត គឺដើម្បីលើកកម្ពស់អាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់មាតា និងទារក ដែលនឹងនាំមកនូវការកាត់បន្ថយបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភរបស់មាតា ទារក និងកុមារតូចៗ

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវអាហារូបត្ថម្ភ នឹងចូលរួមចំណែកឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅរួមរយៈពេលវែងនិងរយៈពេលមធ្យម តាមរយៈសម្រេចបាននូវលទ្ធផលចម្បងពីរគឺ៖

- I. ពង្រីកការប្រើប្រាស់ឲ្យបានប្រសើរបំផុត នូវអន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ដែលទីបំផុតនឹងនាំឲ្យមានភាពប្រសើរនៃស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារក និងលទ្ធផល។
- II. លុបបំបាត់ឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តសេវាអាហារូបត្ថម្ភ “ជាក់លាក់” ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងកែលម្អស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារក។

តាមរយៈសមាសភាគចម្បងចំនួន ៨៖

សមាសភាគស្នូល៖

- 1) **សមាសភាគទី១៖** ការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ៖ លើកកម្ពស់អាហារូបត្ថម្ភក្នុងអំឡុងពេលថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល និងការផ្តល់ប្រឹក្សាផ្សេងៗទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ
- 2) **សមាសភាគទី២៖** ការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងស្ត្រីបំបៅដោះកូន៖ រក្សា និងកែលម្អការផ្តល់មីក្រូសារជាតិ និងការទម្លាក់ព្រូន

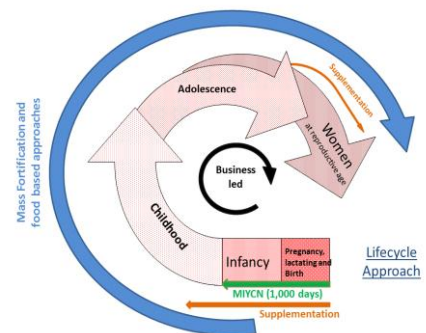
- 3) **សមាសភាគទី៣៖** ការព្យាបាលកុមារដែលស្គមស្គាំងខ្លាំង៖ ពង្រីកការថែទាំព្យាបាលបញ្ជាក់ដូចអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ (SAM) ទូទាំងប្រទេស
- 4) **សមាសភាគទី៤៖** ការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិដល់កុមារតូច សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្របង្ការ និងព្យាបាល៖ ការពង្រីកនូវការចែកចាយម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះបច្ចុប្បន្ន (MNP) ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជីជាតិអា ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំទម្លាក់ព្រូន និងការផ្តល់ជាតិស័ង្កសី (zinc) ដល់កុមារ
- 5) **សមាសភាគទី៥៖** ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ ដោយផ្ដោតលើឱកាស១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត^៧ កែលម្អ និងបង្កើនល្បឿនយុទ្ធនាការជាតិស្តីពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់ និងយុទ្ធនាការផ្តល់អាហារូបត្ថម្ភ

សមាសភាគបរិយាកាសអំណោយផល៖

- 6) **សមាសភាគទី៦៖** លុបបំបាត់ឧបសគ្គផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធានមនុស្ស ដើម្បីពង្រីកអន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- 7) **សមាសភាគទី៧៖** ជំរុញការគាំទ្រតាមរយៈក្រសួងដទៃទៀត និងគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗ
- 8) **សមាសភាគទី៨៖** កែលម្អទិន្នន័យអាហារូបត្ថម្ភតាមរយៈប្រព័ន្ធព័ត៌មានដែលមានស្រាប់

I. ពង្រីកការប្រើប្រាស់ឱកាសប្រសើរមុនកំណើតអន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ ដែលនៅទីមុនកំណើតនាំទៅរកការប្រសើរនៃស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារក និងលទ្ធផល

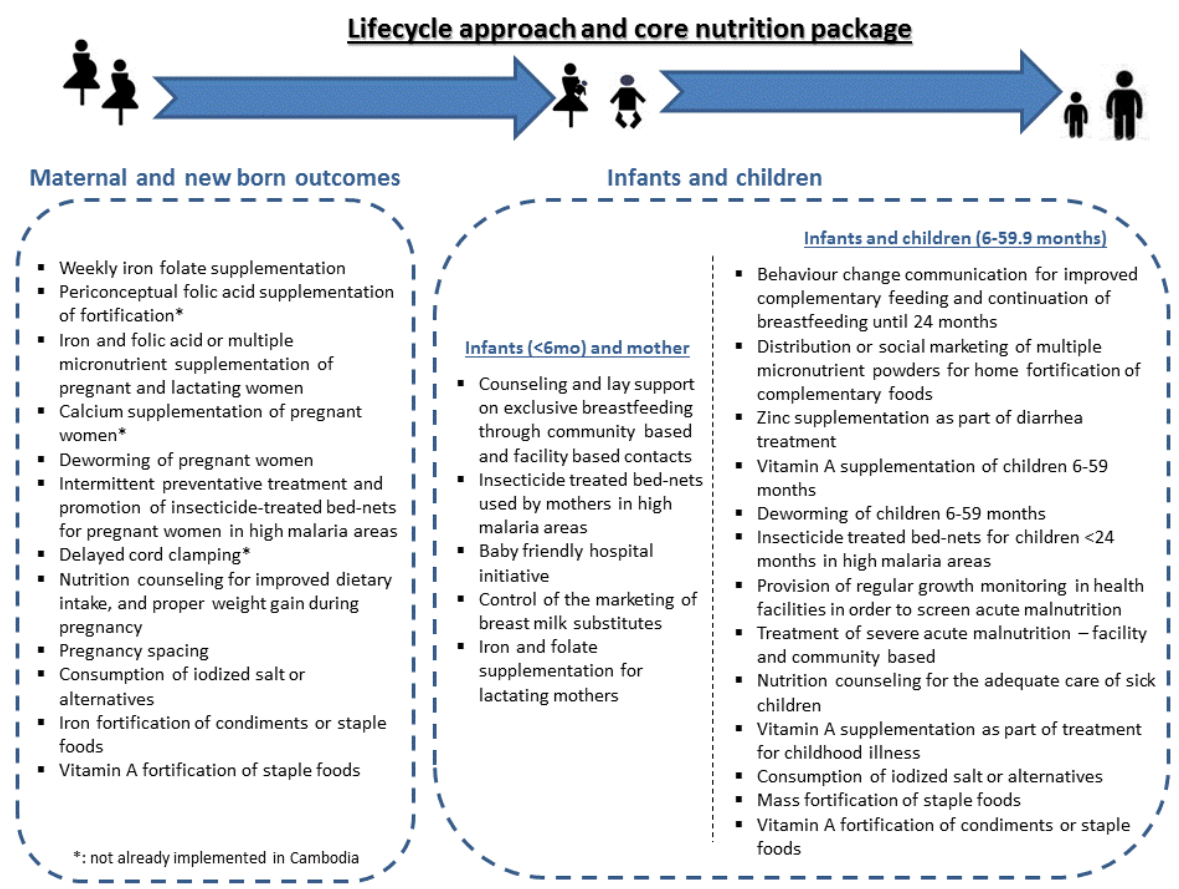
ផែនទីបង្ហាញផ្លូវអាហារូបត្ថម្ភ ប្រកាន់យកនូវអភិក្រមវដ្តជីវិតដើម្បីសម្រេចនូវតទីពេលឱ្យបានច្រើននៅក្នុងអំឡុងឱកាស ១០០០ ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត ដោយវិនិយោគលើអាហារូបត្ថម្ភមាតា ទារក និងកុមារតូចក៏ដូចជាក្នុងអំឡុងវ័យជំទង់ ដើម្បីឱ្យស្ត្រីវ័យក្មេងត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ធ្វើជាម្តាយគេ។ អាហារូបត្ថម្ភត្រឹម

⁷ ភស្តុតាងបង្ហាញថាក្នុងអំឡុង ១០០០ថ្ងៃដំបូង – ចាប់ពីពេលដែលស្ត្រីមានផ្ទៃពោះរហូតដល់ខួបកំណើតលើកទីពីរបស់កូនគាត់ – ផ្តល់នូវឱកាសដែលមានតែមួយគត់ក្នុងការទទួលបាននូវតម្រូវការអាហារូបត្ថម្ភ ការលូតលាស់ និងការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារ ដើម្បីកំណត់ពីអនាគតដែលកាន់តែមានសុខភាពល្អ និងសម្បូរសប្បាយ។

ត្រូវក្នុងអំឡុងពេលអភិវឌ្ឍន៍នេះ អាចមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការអភិវឌ្ឍផ្នែកសតិបញ្ញា និងការលូតលាស់រាងកាយរបស់កុមារ។ សម្រាប់កុមារអាយុក្រោមពីរឆ្នាំ និងក្នុងដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍន៍របស់ទារកក្នុងផ្ទៃ ផលវិបាកនៃបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ មានភាពធ្ងន់ធ្ងរយ៉ាងខ្លាំង ហើយជារឿយៗមិនអាចស្ដារត្រឡប់បានឡើយ ដោយក្នុងនោះរួមមានជំងឺកុមារធ្ងន់ធ្ងរ និងភាពក្រេះក្រិន ការលូតលាស់យឺតយ៉ាវ និងស្លាប់ជាដើម។

ផែនទីបង្ហាញផ្លូវអាហារូបត្ថម្ភនេះ កំពុងតែផ្ដោតលើការពង្រីកនូវសំណុំស្វ័យនៃអន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ក្នុងអំឡុងឱកាស ១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត ដូចដែលបានបំភ្លឺដោយទស្សនាវដ្តីព័ត៌មានឡែនសេត ដែលចេញផ្សាយក្នុងឆ្នាំ២០០៨ និង២០១៣ ស្តីពីកង្វះអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងទារក ដែលផ្អែកលើភស្តុតាង (សូមមើលរូបភាពខាងក្រោម) និងបានផ្ដើមគំនិតរួចហើយក្នុងអំឡុងពេលបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជាតិអាហារូបត្ថម្ភ ២០០៩ - ២០១៥។ លើសពីនេះទៅទៀត អន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ដែលបង្កើតថ្មី និងដែលត្រូវគេរៀបចំឡើងដោយសម្របជាពិសេសតាមបរិបទកម្ពុជា នឹងត្រូវអភិវឌ្ឍ និងធ្វើតេស្តសាកល្បងដើម្បីកែលម្អយុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្ន សម្រាប់ព្យាបាល និងបង្ការបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភធ្ងន់ធ្ងរ។

អន្តរាគមន៍ទាំងនេះប្រកាន់យកអភិក្រមវដ្តជីវិត ដើម្បីសម្រេចឥទ្ធិពលយូរអង្វែង ក្នុងអំឡុងពេល ១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត ដោយផ្ដោតលើ *i) លទ្ធផលមាតា និងទារក ទើបនឹងកើត ii) អាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់ទារក និងកុមារ។* អាហារូបត្ថម្ភដ៏ប្រសើរក្នុង អំឡុងពេលនៃការអភិវឌ្ឍនេះសំខាន់ណាស់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសតិបញ្ញា និងការលូត លាស់រាងកាយរបស់កុមារ ដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់កុមារ និងសង្គមរាប់ទសវត្សរ៍។

i. លទ្ធផលមាតា និងទារកទើបនឹងកើត

ការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភកុមារ មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងស្ថានភាព អាហារូបត្ថម្ភរបស់មាតា។ សម្រាប់ស្ត្រី សំណុំអន្តរាគមន៍បច្ចុប្បន្នមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ សម្រាប់កាត់បន្ថយកង្វះអាហារូបត្ថម្ភមាតា និងបង្ការទារកកើតមិនគ្រប់ទម្ងន់។ គេត្រូវ ការពង្រីកយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានស្រាប់ និងធ្វើការបន្ថែមនូវអន្តរាគមន៍ថ្មីៗទៀតដើម្បីកែ លម្អអាហារូបត្ថម្ភក្នុងអំឡុងពេល និងមុនពេលមានផ្ទៃពោះ។ ដើម្បីធានានូវស្ថានភាព អាហារូបត្ថម្ភដែលត្រឹមត្រូវ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់អាហារូបត្ថម្ភមាតា នឹងផ្ដោតលើ សមាសភាគចំនួនពីរ៖

- 1) **សមាសភាគទី១៖ ការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភ៖** លើកកម្ពស់អាហារូបត្ថម្ភ ក្នុងអំឡុងពេលថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល និងការផ្តល់ប្រឹក្សាផ្សេងៗទៀតដែល ពាក់ព័ន្ធ
- 2) **សមាសភាគទី២៖ ការផ្តល់មីក្រូសារជាតិ៖** រក្សា និងកែលម្អការផ្តល់បន្ថែម មីក្រូសារជាតិ និងការទម្លាក់ព្រូន

សមាសភាគទី១៖ ការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភ៖ លើកកម្ពស់អាហារូបត្ថម្ភ ក្នុងអំឡុងពេលថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាល និងការផ្តល់ប្រឹក្សា ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ

ការអប់រំ គឺជាសមាសភាគសំខាន់មួយនៃការថែទាំមុនសម្រាល ជាពិសេស សម្រាប់ស្ត្រីដែលមានផ្ទៃពោះលើកដំបូង។ ព័ត៌មានអំពីបង្គោលប្តូរសរីរៈសាស្ត្រដែលកើត មានក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងការត្រៀមរៀបចំសម្រាប់ដំណើរការសម្រាល គឺជា គោលរឿងគន្លឹះដែលនឹងត្រូវពិភាក្សាពីបញ្ហាថែទាំ និងជម្រើសផ្សេងៗដូចជា ការបំបៅ កូនដោយទឹកដោះម្តាយជាដើម។ ការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១០ បានឲ្យដឹងថា ជាង ៩០% (n=6472; 95% CI 88—91) នៃស្ត្រីដែលសម្រាលកូនកើតរស់ ប្រាំឆ្នាំមុនពេលធ្វើអង្កេត បានទៅពិនិត្យផ្ទៃពោះមុនសម្រាលយ៉ាងហោចណាស់ក៏ម្តងដែរ ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និង៥៩% (n=6472; 95% CI 57—62%) បានទៅពិនិត្យតាម

អនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោករហូត ៤ដង ឬច្រើនជាង^៨។ ស្ត្រីបួននាក់ក្នុងចំណោមប្រាំនាក់ ដែលបានពិនិត្យផ្ទៃពោះមុនពេលសម្រាល រាយការណ៍ថា ពួកគេបានទទួលការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភ។ តាមរយៈការថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលត្រឹមត្រូវ ស្ត្រីនឹងទទួលបាននូវសារធាតុជាមូលដ្ឋានអំពីអាហារូបត្ថម្ភ ដែលអាចមានសារៈសំខាន់ដល់សុខុមាលភាពរបស់ពួកគេ និងសុខុមាលភាពរបស់ទារក។ សេវាសុខភាពគន្លឹះជាមូលដ្ឋានបានរួមបញ្ចូលសារផ្តល់ប្រឹក្សាចំនួន១៣ ដូចដែលបរិយាយនៅក្នុងសំណុំសកម្មភាពអប្បបរមាម៉ូឌុល១០ អាហារូបត្ថម្ភ^៩។ សកម្មភាពសំណុំសកម្មភាពអប្បបរមាម៉ូឌុល១០ ទាំងនេះបានរួមបញ្ចូលស្ទើរតែទាំងអស់នូវអនុសាសន៍របស់ទស្សនាវដ្តីព័ត៌មានឡែនសេតដែលចេញផ្សាយក្នុងឆ្នាំ២០០៨/២០១៣ i) ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក /អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំថ្ងៃ ii) ការទម្លាក់ព្រូនចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ iii) ការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភដើម្បីកែលម្អរបបអាហារ iv) ការពន្យារពេលក្នុងការមានផ្ទៃពោះ និង v) ការបញ្ចូលជាតិអ៊ីយ៉ូដទៅក្នុងអំបិលជាសកល។

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ

បើទោះជា ៩០% នៃមណ្ឌលសុខភាពបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីសំណុំសកម្មភាពអប្បបរមាម៉ូឌុល ១០ (អាហារូបត្ថម្ភ) ក៏ដោយ ក៏គេទទួលស្គាល់ថា គេត្រូវកែលម្អគុណភាពសេវាទាំងនេះ និងរួមបញ្ចូលនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗទៀត៖

- គាំទ្រដល់សហគមន៍ដាច់ស្រយាល និងក្រីក្រ ឲ្យមានលទ្ធភាពទៅទទួលការពិនិត្យថែទាំផ្ទៃពោះមុនសម្រាលយ៉ាងហោចណាស់បួនដង ដោយចាប់ផ្តើមឲ្យបានឆាប់បំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបានក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ។
- កែលម្អការផ្តល់ប្រឹក្សាអំពីអាហារូបត្ថម្ភ ស្តីពីរបៀបបង្កើនការបរិភោគអាហារដែលមានថាមពលពី ៣៤០ ទៅ ៤៥០ គីឡូកាឡូរី/ថ្ងៃ^{១០} នៅក្នុងត្រីមាសទីពីរ និងត្រីមាសទីបីនៃការមានផ្ទៃពោះ ព្រមទាំងមីក្រូសារជាតិក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងបំបៅដោះកូន (តម្រូវការថាមពលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់មនុស្សពេញវ័យ ប្រហែល ២២០០ គីឡូកាឡូរី ក្នុងមួយថ្ងៃ)។

⁸ Wenjuan Wang .ការថែទាំបន្តសម្រាប់សុខភាពមាតា និងទារកទើបនឹងកើត នៅកម្ពុជា៖ តើកង្វះខាតមាននៅកន្លែងណា និងហេតុអ្វី? ការសិក្សាផ្នែកលើប្រជាពលរដ្ឋជាមូលដ្ឋាន។ ទស្សនាវដ្តីឡែនសេត - ថ្ងៃទី ១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ (លេខចេញផ្សាយ លេខ 381 ទំព័រ S145)។ DOI: 10.1016/S0140-6736(13)61399-9

⁹ កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ។ សំណុំសកម្មភាពអប្បបរមាម៉ូឌុល ១០ អាហារូបត្ថម្ភ ឯកសារបង្រៀនសម្រាប់សិក្ខាកាម។ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ ភ្នំពេញ កម្ពុជា។

¹⁰ Picciano MF. ការមានផ្ទៃពោះ និងការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ៖ ការកែសម្រួលនៃសរីរៈសាស្ត្រ តម្រូវការអាហារូបត្ថម្ភ និងតួនាទីនៃអាហារបំប៉ន។ J Nutr 2003;133:1997S-2002S

- រួមបញ្ចូលការពិនិត្យតាមដានទម្ងន់របស់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ៖ គោលការណ៍ណែនាំស្ទើរតែទាំងអស់ផ្តល់អនុសាសន៍ថា ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលមានសន្ទស្សន៍ម៉ាសរាងកាយ (BMI) ធម្មតាត្រូវកើនទម្ងន់ពី ១១,៥ ទៅ ១៦គីឡូក្រាម^{11,12}, សម្រាប់ស្ត្រីដែលមានសន្ទស្សន៍ម៉ាសរាងកាយទាប ត្រូវកើនទម្ងន់ពី ១២,៥ ទៅ ១៨គីឡូក្រាម^{17,18}, និងសម្រាប់ស្ត្រីដែលធាត់វិញ ត្រូវកើនទម្ងន់ពី ៧ ទៅ ១១,៥ គីឡូក្រាម^{17,18} ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ។ ការសិក្សាសង្កេតជាច្រើនបានរកឃើញថា ការកើនទម្ងន់មុនពេលសម្រាលតិចជាងចន្លោះតម្លៃនៃអនុសាសន៍ គឺជាប់ទាក់ទងជាមួយទម្ងន់ទាបពីកំណើត និងការកើតមិនគ្រប់ខែ។
- រួមបញ្ចូលនូវចំណេះដឹងអំពីការពន្យារពេលក្នុងការរៀបចំទង់ទ្វីត នៅថ្នាក់មណ្ឌលសុខភាព៖ ការផ្លាស់ប្តូរពេលវេលាពីការរៀបចំទង់ទ្វីតភ្លាមៗក្រោយពេលសម្រាលមក ២-៣ នាទីបន្ទាប់ពីសម្រាល ជួយកែលម្អស្ថានភាពជាតិដែករបស់ទារកអាយុតិចជាងមួយឆ្នាំ¹³ ដែលផ្តល់ជាតិដែក រហូតដល់ទៅ ១/៣ នៃតម្រូវការសម្រាប់ប៉ុន្មានខែដំបូង។

ការស្រាវជ្រាវ៖

- សិក្សាពីអន្តរាគមន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីបង្កើនការហូបអាហារដែលមានជាមពលក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងដើម្បីឲ្យមានឥទ្ធិពលលើទម្ងន់ទារកនៅពេលសម្រាល។

សូចនាករសម្រាប់ពិនិត្យតាមដាន៖

ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសុខាភិបាល (HMIS) និងការចុះបញ្ជីដើម្បីរួមបញ្ចូលនូវការពិនិត្យតាមដានការកើនទម្ងន់ត្រឹមត្រូវ ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះនៅរៀងរាល់ពេលពិនិត្យសុខភាពមុនសម្រាល។

¹¹ វិទ្យាស្ថានឧត្តមសិក្សាអាមេរិកផ្នែកកុមារ មហាវិទ្យាល័យអាមេរិកផ្នែកសម្ភព និងផ្នែកសរីរាង្គស្ត្រី។ គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការថែទាំផ្ទៃពោះមុនពេលសម្រាល បោះពុម្ពផ្សាយលើកទី៥។ Elk Grove Village, Ill: វិទ្យាស្ថានឧត្តមសិក្សាអាមេរិកផ្នែកកុមារ និងទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន៖មហាវិទ្យាល័យអាមេរិកផ្នែកសម្ភព និងផ្នែកសរីរាង្គស្ត្រី ឆ្នាំ២០០២។

¹² វិទ្យាស្ថានឌីសថ អនុគណៈកម្មការស្តីពីស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ និងការកើនទម្ងន់ពេលមានផ្ទៃពោះ អនុគណៈកម្មការស្តីពីការបរិភោគអាហារ និងការផ្តល់បន្ថែមសារជាតិចិញ្ចឹមអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ សហរដ្ឋអាមេរិក។ រដ្ឋបាលធនធាន និងសេវាសុខាភិបាល។ អាហារូបត្ថម្ភពេលមានផ្ទៃពោះ៖ ផ្នែកទី១ ការកើនទម្ងន់ ផ្នែកទី២ ការផ្តល់បន្ថែមសារជាតិចិញ្ចឹម។ ទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន៖ សារព័ត៌មានវិទ្យាស្ថានឧត្តមសិក្សាជាតិ ឆ្នាំ១៩៩០។

¹³ Abalos E. ប្រសិទ្ធភាពពេលវេលានៃការកាត់ទង់ទ្វីតសម្រាប់ទារកដែលកើតគ្រប់ខែ ទៅលើលទ្ធផលមាតា និងទារកទើបនឹងកើត៖ RHL commentary (last revised: 2 March 2009). បណ្ណាល័យសុខភាពបន្តពូជនៃអង្គការសុខភាពពិភពលោក ទីក្រុងហ្សឺណែវ៖ អង្គការសុខភាពពិភពលោក

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតា និងទារក នឹងសម្របសម្រួលក្នុងការកែលម្អម៉ូឌុល ផ្សេងៗ និងប្រព័ន្ធតាមដានសុខភាពដើម្បីចាប់យកកិច្ចអន្តរាគមន៍ថ្មីៗ។ មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្ត និងស្រុកប្រតិបត្តិ នឹងដឹកនាំការអនុវត្តនៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ មណ្ឌលសុខភាព។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈក្រុមការងារអាហារូបត្ថម្ភ នឹង ផ្តល់ការគាំទ្រក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកសុខាភិបាលរបស់មណ្ឌលសុខភាព និង មន្ទីរពេទ្យអំពីម៉ូឌុលថ្មី និងរំលឹកចំណេះដឹងរបស់ពួកគេ។

សមាសភាគទី២៖ ការផ្តល់មីក្រូសារជាតិ៖ រក្សា និងកែលម្អការផ្តល់បន្ថែម មីក្រូសារជាតិ និងការទម្លាក់ព្រូន

ដូចដែលលោក គ្រីស្ទៀន និង សហសេរីក¹⁴ បានបញ្ជាក់ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ថា ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះងាយនឹងរងគ្រោះខ្លាំង ណាស់ទៅនឹងបញ្ហាកង្វះជីវជាតិ និង ជាតិ វ៉ែននិដ ដោយសារតែមានការកើនឡើងនូវ តម្រូវការមេតាបូលិក ដើម្បីបំពេញតម្រូវការ សម្រាប់ការលូតលាស់ និងការវិវត្តរបស់ ទារកនៅក្នុងផ្ទៃ។ ហេតុដូច្នេះនៅកន្លែងណាដែលភាពស្លេកស្លាំងក្នុងចំណោមស្ត្រីមាន ផ្ទៃពោះ ជាបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈធ្ងន់ធ្ងរ ដូចជានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាដើម (៤០% ឬច្រើនជាង) គេចេញអនុសាសន៍ឲ្យផ្តល់ជីវជាតិ និងជាតិវ៉ែននិដរៀងរាល់ថ្ងៃដល់ស្ត្រី៖

អង្គការ UNICEF ឆ្នាំ២០១៣៖ “ស្ត្រីដែលមិន បានទទួលសារជាតិបំប៉នផ្សេងៗទំនងជាមាន ភាពស្លេកស្លាំង ១,២៧ដង ច្រើនជាង ស្ត្រី ដែលបានទទួលសារជាតិបំប៉ន”។

ការវិភាគលើកទីពីរលើ អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិង សុខភាពកម្ពុជាឆ្នាំ២០១០ – អាហារូបត្ថម្ភ

- **ការផ្តល់ជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិករៀងរាល់ថ្ងៃ៖** ការគ្របដណ្តប់នៃការផ្តល់បន្ថែម គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ បានកើនឡើងសម្រាប់រយៈ ពេលប្រាំឆ្នាំចុងក្រោយ ដោយបច្ចុប្បន្ននេះស្ត្រីចំនួន ៧២% បានទទួល និងលេប គ្រាប់ថ្នាំចំនួន ៩០គ្រាប់ តាមអនុសាសន៍ដែលគេណែនាំឲ្យប្រើក្នុងអំឡុងពេល មានផ្ទៃពោះ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រាភាពស្លេកស្លាំង ក្នុងចំណោមប្រជាជន អនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកបានស្នើឲ្យ ផ្តល់ថ្នាំនេះសម្រាប់រយៈពេល ១៨០ថ្ងៃ ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ និងបីខែ

¹⁴ Christian P. មីក្រូសារជាតិ ទម្ងន់ពេលកើត និងការរស់រានមានជីវិត។ ការពិនិត្យឡើងវិញប្រចាំឆ្នាំផ្នែកអាហារូបត្ថម្ភ ឆ្នាំ២០១០, 30:83-104

បន្ថែមទៀតក្រោយពេលសម្រាល។

- **ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំសប្តាហ៍ ដល់ស្ត្រីដែលគ្មានផ្ទៃពោះ៖**
គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំសប្តាហ៍ ត្រូវបានផ្តល់ដល់ស្ត្រីដែលគ្មានផ្ទៃពោះអាយុពី ១៥ ដល់ ៤៩ឆ្នាំ តាមរយៈវិស័យសុខភាពសាធារណៈ។ បច្ចុប្បន្ននេះ ការផ្តោតគោលដៅលើអ្នកដែលមានស្ថានភាពសង្គមសេដ្ឋកិច្ចទាប ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងគោលនយោបាយ (កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ) ក៏ប៉ុន្តែអន្តរាគមន៍ត្រូវបានអនុវត្តជាទូទៅសម្រាប់ស្ត្រីទាំងអស់ នៅក្នុងខេត្តដែលបានជ្រើសរើសតែប៉ុណ្ណោះ ហើយនៅក្នុងតំបន់ខ្លះគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែកប្រចាំសប្តាហ៍ ត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈរោងចក្រកាត់ដេរ។ គេបានរាយការណ៍ថា ស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជប្រមាណជាបួនភាគរយបានទទួលគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែកប្រចាំសប្តាហ៍(CDHS 2010)។ មានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងពីខេត្តមួយទៅខេត្តមួយ ហើយអន្តរាគមន៍នេះត្រូវបានគេអនុវត្តនៅក្នុង ៣ តំបន់៖ ពោធិ៍សាត់ ស្វាយរៀង និងកំពត/ កែប។

ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិក និងការទម្លាក់ព្រូនសម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ទំនងជាមានសារៈប្រយោជន៍ជួយបង្កើនទម្ងន់ទារកពេលសម្រាល ជាពិសេសនៅពេលដែលការផ្តល់នោះចាប់ផ្តើមបានឆាប់រហ័ស ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការមានផ្ទៃពោះ។ ហេតុដូច្នេះការស្រាវជ្រាវរកភាពមានផ្ទៃពោះ និងការចាប់ផ្តើមមកពិនិត្យនៅគ្លីនិកសុខភាពឲ្យបានឆាប់រហ័សគឺជាការសំខាន់ ដើម្បីកែលម្អនូវប្រសិទ្ធភាពរបស់អន្តរាគមន៍នេះ។

គេបានចេញអនុសាសន៍ ឲ្យមានការផ្តល់សារជាតិផ្សេងៗទៀតជាច្រើននៅថ្នាក់អន្តរជាតិ ដូចជាការផ្តល់ជាតិកាល់ស្យូមជាដើម ក៏ប៉ុន្តែភស្តុតាងនៅមានកម្រិតនៅឡើយ និងតម្រូវឲ្យមានការស្រាវជ្រាវបន្ថែម។ **ការផ្តល់ជាតិកាល់ស្យូមបន្ថែម** មានសក្តានុពលកាត់បន្ថយលទ្ធផលអវិជ្ជមានក្នុងពេលមានផ្ទៃពោះ ជាពិសេសកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឡើងសម្ពាធឈាមក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងចំនួនមរណភាពមាតា និងហានិភ័យខ្ពស់នៃការសម្រាលមុនកាលកំណត់ ដែលទាំងនេះជាមូលហេតុសំខាន់នាំឲ្យមានមរណភាពទារកទើបកើត និងទារកអាយុក្រោម ១ឆ្នាំ¹⁵។

¹⁵ គោលការណ៍ណែនាំ៖ ការផ្តល់បំប៉នជាតិកាល់ស្យូមដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ។ ទីក្រុងហ្សឺណែវ អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ២០១៣

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ

ដោយសារតែអន្តរាគមន៍ទាំងនោះ មិនត្រូវបានផ្តល់ធនធានគ្រប់គ្រាន់ពីរដ្ឋាភិបាល និងពីភ្នាក់ងារផ្តល់ជំនួយ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវជាក់ស្តែងនឹងផ្តោតលើ (ដោយគោរពតាម យុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់អនុវត្ត¹⁶)៖

- បង្កើនការគ្របដណ្តប់ និងកែលម្អការគោរពតាមការផ្តល់បន្ថែមគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំថ្ងៃ៖ i) ពី ៩០គ្រាប់ ទៅ ១៨០គ្រាប់ ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ ដើម្បីគោរពតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក¹⁷ និង ii) ពី ៤២គ្រាប់ទៅ ៩០គ្រាប់ក្នុងអំឡុងពេលក្រោយសម្រាល ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងការសិក្សាជាច្រើន¹⁸។
- ជំរុញឲ្យឆាប់ចាប់ផ្តើមផ្តល់បន្ថែមគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំថ្ងៃ ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ
- បង្កើនការគ្របដណ្តប់ការទម្លាក់ព្រូនក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ
- បង្កើនការគ្របដណ្តប់ ការទទួលគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំសប្តាហ៍តាមរយៈយុទ្ធនាការជាតិ និងបង្កើតភាពជាដៃគូ ដើម្បីធានាឲ្យមានគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំសប្តាហ៍នៅតាមសហគមន៍ក្រីក្រ តាមរយៈការចែកចាយរបស់រដ្ឋាភិបាល និង/ឬការរកទីផ្សារសង្គម។

ការស្រាវជ្រាវ

- ធ្វើតេស្តពីឥទ្ធិពលនៃការផ្តល់ជាតិកាល់ស្យូមបន្ថែម ទៅលើការសម្រាលទារកមិនគ្រប់ទម្ងន់/ បម្រុងក្រឡាភ្លើង ដើម្បីគាំទ្រគោលការណ៍ណែនាំជាតិ

¹⁶ ក្រសួងសុខាភិបាល គោលនយោបាយ និងគោលការណ៍ណែនាំជាតិសម្រាប់ការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិ ដើម្បីបង្ការ និងទប់ស្កាត់បញ្ហាកង្វះមីក្រូសារជាតិនៅប្រទេសកម្ពុជា។ កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២

¹⁷ គោលការណ៍ណែនាំ៖ ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក និងអាស៊ីដហ្វូលិកបន្ថែមប្រចាំថ្ងៃ ដល់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ។ ទីក្រុងហ្សឺណែវ អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ២០១២
http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/77770/1/9789241501996_eng.pdf

¹⁸ ផលវិបាកនៃបញ្ហាកង្វះជាតិដែក និងភាពស្លេកស្លាំងក្នុងអំឡុងពេលក្រោយសម្រាល (ប្រាំមួយសប្តាហ៍បន្ទាប់ពីសម្រាល) អាចធ្ងន់ធ្ងរ និងមានផលវិបាកសុខភាពយូរអង្វែងសម្រាប់មាតានិងទារក។ ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក / អាស៊ីដហ្វូលិកដោយដាច់ៗពីគ្នា ត្រូវបានផ្តល់អនុសាសន៍ដោយអង្គការសុខភាពពិភពលោក ថាជាអន្តរាគមន៍សុខភាពសាធារណៈមួយសម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ដែលរស់នៅកន្លែងមានប្រេវ៉ាឡង់ភាពស្លេកស្លាំងខ្ពស់។ ក្នុងអំឡុងពេលក្រោយសម្រាល ទោះជាបានផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក តែងតែ ឬជាមួយនឹងអាស៊ីដហ្វូលិកក៏ដោយ ក៏អាចកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃភាពស្លេកស្លាំងដោយកែលម្អស្ថានភាពជាតិដែករបស់មាតា។
(http://www.who.int/elena/titles/iron_postpartum/en/index.html)

- សិក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៃការផ្តល់បន្ថែមសារជាតិទាំងនេះ ដែលចែកចាយតាមរយៈបណ្តាញដែលមានស្រាប់។

សូចនាករសម្រាប់ពិនិត្យតាមដាន៖

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០	ប្រភព
% នៃស្ត្រីអាយុ ១៥-៤៩ ឆ្នាំ ដែលមានភាពស្នេកស្នាំង	៣៨	-	-	-	-	២៨	-	CDHS
% នៃស្ត្រីក្នុងវ័យបន្តពូជ ដែលមានភាពស្នេកស្នាំង	៤៨	-	៤៤	-	-	៣៨	-	CDHS & HMIS
% នៃស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលទទួលបានគ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកត្រឹមត្រូវក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ	៩០*	៨០**	៨៣	៨៦	៨៩	៩២	៩៥	CDHS & HMIS
% នៃស្ត្រីដែលបានទទួលថ្នាំសម្រាប់ទម្លាក់ព្រូនក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះនៃការសម្រាលចុងក្រោយបង្អស់	៥៣	៥៥	៥៧	៥៩	៦១	៦៣	៦៥	CDHS & HMIS

* មុនឆ្នាំ ២០១៥, ៩០គ្រាប់គួរត្រូវគេពិចារណាថាត្រឹមត្រូវ

** ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៥, ១៨០គ្រាប់គួរត្រូវគេពិចារណាថាត្រឹមត្រូវ

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភនឹងសម្របសម្រួលពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិដែក/អាស៊ីដហ្វូលិកប្រចាំសប្តាហ៍ និងការផ្តល់សារជាតិបន្ថែមផ្សេងទៀតដែលអនុវត្តដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា។ មន្ទីរសុខាភិបាល និងស្រុកប្រតិបត្តិ នឹងដឹកនាំការអនុវត្តនៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់មណ្ឌលសុខភាព។

ដើម្បីធានាការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ នឹងបង្កើត

- i) ផែនការថ្នាក់ជាតិមួយដើម្បីបង្ការបញ្ហាកង្វះមីក្រូសារជាតិក្នុងចំណោមស្ត្រី (អន្តរាគមន៍ថវិកា និងផែនការ៖ ការផ្តល់មីក្រូសារជាតិ និងការបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិទៅក្នុងចំណី

អាហារ) ដើម្បីធានាឲ្យមានការប្រើប្រាស់ថវិកាជាតិ និងខេត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ii) គោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗសម្រាប់បង្ការទារកកើតមិនគ្រប់ទម្ងន់ និង ភាពស្លេកស្លាំងរបស់មាតាដោយផ្អែកលើភស្តុតាង និងការណែនាំអន្តរជាតិ ឬតាមរយៈ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងស្រុក ស្តីពីការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិចម្រុះ និងការផ្តល់បន្ថែម ម៉ាក្រូសារជាតិដែលបានកំណត់ក្នុងអំឡុងពេលមានផ្ទៃពោះ។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា តាមរយៈក្រុមការងារបច្ចេកទេស អាហារូបត្ថម្ភនឹងផ្តល់ការគាំទ្រក្នុងរូបភាពជាការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ដើម្បី វាយតម្លៃពីប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សារជាតិទាំងនោះ និងផ្តល់ភស្តុតាងថ្មីសម្រាប់ការ ណែនាំគោលនយោបាយ។

ii. នារក និងកុមារ

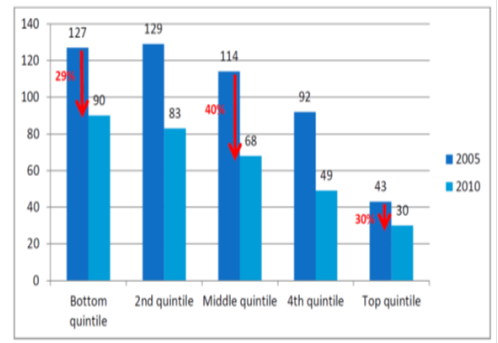
ខណៈដែលកម្ពុជាបានធ្វើឲ្យមានភាពរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងការកែលម្អលទ្ធផល សុខភាពទារក និងមាតា តែក៏នៅមានគម្លាតខ្លាំងរវាងលទ្ធផលសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ បញ្ចេញភាគដែលមានបំផុត និងក្របំផុត។ មរណភាពកុមាររបស់ប្រជាពលរដ្ឋបញ្ចេញភាគ ដែលក្រីក្របំផុតខ្ពស់ជាងក្រុមអ្នកមានបំផុតចំនួនបីដង។ បើតាមទិន្នន័យនៃអង្កេតប្រជា- សាស្ត្រ និងសុខភាព ចន្លោះខ្វះខាតនេះមិនទាន់បានបំពេញនៅឡើយទេរវាងឆ្នាំ២០០៥ និង២០១០ បើទោះជាគេកំពុងសម្រេចនូវក្រុមប្រជាពលរដ្ឋបីបញ្ចេញភាគក៏ដោយ។ ជា អកុសល កម្ពុជាបច្ចុប្បន្នមិនស្ថិតនៅលើទិសដៅត្រឹមត្រូវសម្រាប់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ សហស្សវត្ស និងទិសដៅផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិសម្រាប់អាហារូបត្ថម្ភកុមារ ទេ។ ដើម្បីធានាឲ្យការអនុវត្តចិញ្ចឹមកូនឲ្យបានប្រសើរបំផុត និងមានលទ្ធភាពទទួលបាន នូវការថែទាំព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ អាហារូបត្ថម្ភកុមារនឹងផ្តោតលើសមាសភាគចំនួនបី៖

- 3) **សមាសភាគទី៣៖ ការព្យាបាលកុមារដែលស្ថិតនៅក្នុងខ្លាំង៖** ពង្រីកការថែទាំ ព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវឲ្យបានទូទាំងប្រទេស
- 4) **សមាសភាគទី៤៖ ការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិ សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្របង្ការ និង ព្យាបាល៖** ពង្រីកការចែកចាយបច្ចុប្បន្ននូវម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះ ជីវជាតិអា ការទម្លាក់ព្រូន និងការផ្តល់ជាតិស័ង្កសី ដល់កុមារ
- 5) **សមាសភាគទី៥៖ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ ដែលផ្តោតលើ ឱកាសសម្រាប់ ១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត៖** កែលម្អ និងបង្កើនល្បឿនយុទ្ធនាការ

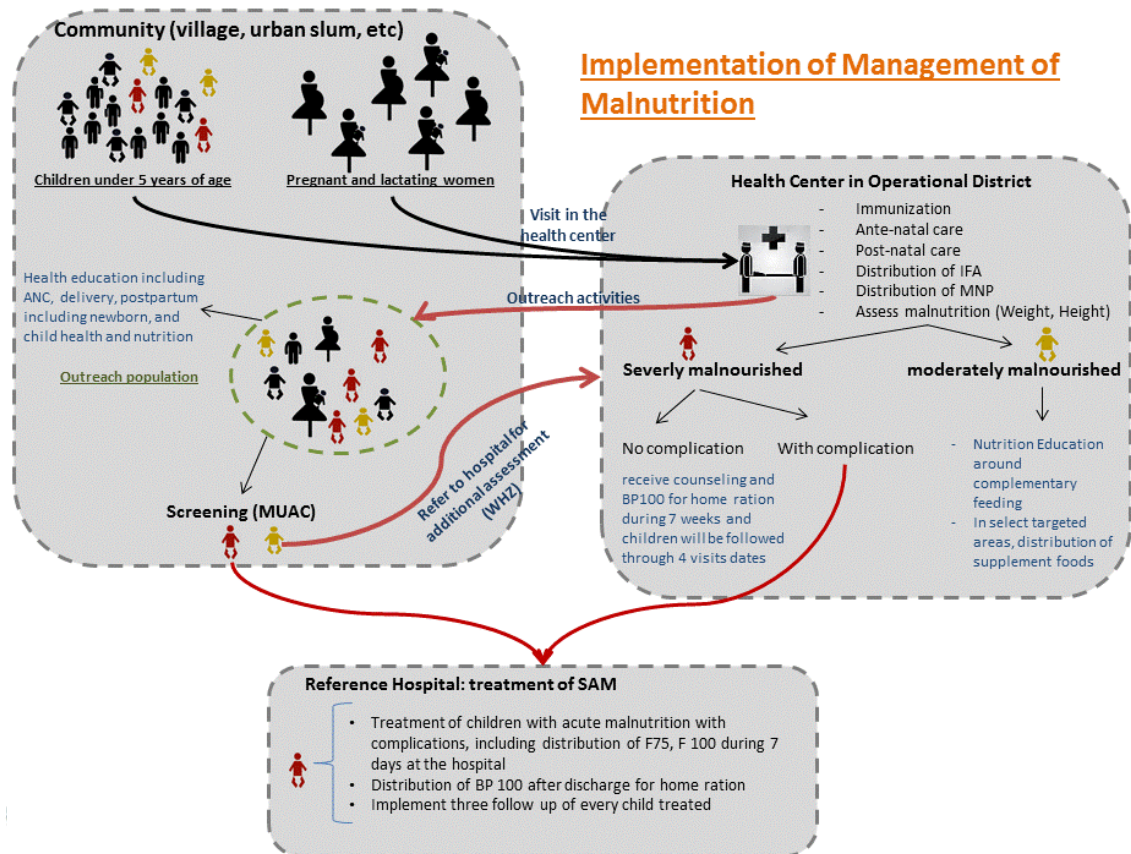
ជាតិស្តីពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយគត់ និងយុទ្ធនាការផ្តល់អាហារបន្ថែម

សមាសភាគទី៣៖ ការព្យាបាលកុមារដែលស្គមស្គាំងខ្លាំង៖ ពង្រីកការថែទាំព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវ ឲ្យបានទូទាំងប្រទេស

ការកសាងលើការងារអស់ជិតមួយទសវត្សរ៍កន្លងមក ទស្សនទាននេះស្វែងរកមូលនិធិ ដើម្បីសម្រេចបាននូវការថែទាំព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភដែលមានចីរភាព និងពង្រីកទៅទូទាំងប្រទេសត្រឹមឆ្នាំ២០១៥។ បច្ចុប្បន្ននេះ ខេត្តចំនួន ១៩ ក្នុងចំណោម ២៤ យ៉ាងហោចណាស់មានមន្ទីរពេទ្យមួយ ដែលផ្តល់ការថែទាំព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ។

បន្តការគាំទ្រការអនុវត្តបច្ចុប្បន្ននៅតាមមន្ទីរពេទ្យចំនួន ២៩ និងពង្រីកសេវាទៅកន្លែងផ្សេងទៀត យ៉ាងហោចណាស់ក៏ ៨០% នៃចំនួនសរុបរបស់មន្ទីរពេទ្យ និងមណ្ឌលសុខភាពទាំងអស់ដែរ សម្រាប់កម្មវិធីរយៈពេល ៥ឆ្នាំ។ លើសពីនេះទៀតធនធាននឹងត្រូវប្រើដើម្បីបង្កើតជាភ័ស្តុតាង ការបណ្តុះបណ្តាល ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យជាតិ ស្តីពីបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់ធ្វើផែនការ និងវាយតម្លៃកម្មវិធី និងសម្រាប់ស្នើសុំនូវការតាក់តែងដែលនឹងជួយរដ្ឋាភិបាលឲ្យគ្រប់គ្រងការអនុវត្តទូទាំងប្រទេសប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព (ដូចដែលបានបរិយាយនៅក្នុងរូបបំព្រួញខាងក្រោមនេះ)។

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ

ជំហានដំបូងដែលសំខាន់បំផុត គឺការស្រាវជ្រាវជាប្រចាំរកបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ស្រួចស្រាវដោយបុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ដើម្បីសង្កេតឃើញជំងឺរីកកុមារ និងដើម្បីធានាឲ្យមាន ការថែទាំដ៏ប្រសើរ។ ការតាមដានការលូតលាស់ (ទម្ងន់ និងកម្ពស់) និងការស្រាវជ្រាវ ដោយប្រើខ្សែម៉ែត្រវាស់ពាក់កណ្តាលដើមដៃ (MUAC) ដើម្បីស្វែងរកករណីកង្វះអាហារូប ត្ថម្ភស្រួចស្រាវក្នុងចំណោមកុមារតូច មិនត្រូវបានអនុវត្តឲ្យខ្ជាប់ខ្ជួននោះឡើយ។ ជាមួយ នឹងបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភកម្រិតខ្ពស់ក្នុងចំណោមកុមារបែបនោះ និងការថែទាំនិងសេវា អាហារូបត្ថម្ភបែបបង្ការនៅមានកម្រិត នាំឲ្យបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភកាលពីរយកុមារភាព មិនត្រូវបានសាធារណៈជនមើលឃើញថាជាបញ្ហាសុខុមាលភាពសំខាន់នោះទេដែលជា ឧបសគ្គដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីបច្ចុប្បន្ន។ ក៏ប៉ុន្តែកង្វះអាហារូបត្ថម្ភពីកុមារភាព គឺជា ក្តីកង្វល់ផ្នែកសុខភាពសាធារណៈដ៏សំខាន់មួយនៅកម្ពុជា ដែលត្រូវការដោះស្រាយជា បន្ទាន់។ ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងធ្វើការដើម្បីកែលម្អការស្រាវជ្រាវរក ការចែករំលែកព័ត៌ មាន (ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ទៅមណ្ឌលសុខភាព និងសហគមន៍ដែលបានបញ្ជូនកុមារ និងភាពរីកចម្រើននៃការព្យាបាល និង/ឬការពិនិត្យតាមដានបន្ត) និងការព្យាបាលកុមារ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភតាមរយៈរចនាសម្ព័ន្ធក្រសួងសុខាភិបាល (មន្ទីរពេទ្យ មណ្ឌលសុខភាព

និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ) ជាមួយនឹងសកម្មភាពខាងក្រោម (សូមមើលគោលការណ៍ណែនាំ ជាតិសម្រាប់អនុវត្ត¹⁹)៖

- កែលម្អការផ្តល់ប្រឹក្សាស្តីពីអាហារូបត្ថម្ភ ការមកពិនិត្យផ្ទៃពោះមុនសម្រាលនៅ តំបន់ដាច់ស្រយាល និងតំបន់ទីក្រុងដែលក្រីក្រ (សូមមើលសមាសភាគទី ១)
- ក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សេវាថែទាំក្រោយសម្រាលត្រូវកែលម្អ និងបន្តពិនិត្យតាម ដានទ្រង់ទ្រាយធំ រហូតដល់គោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់មួយ ស្តីពីការតាម ដាន និងលើកកម្ពស់ការលូតលាស់របស់កុមារជាប្រចាំ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីស្វែងរកករណីកុមារដែលមានបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវ៖
 - o ការកសាងសមត្ថភាពមណ្ឌលសុខភាព និងមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីស្រាវជ្រាវរក ជាប្រព័ន្ធក្នុងចំណោមកុមារដែលមកពីគ្រោះបញ្ហាសុខភាព (វាអាចជាការ បង្ការ ឬព្យាបាល²⁰) ដើម្បីកំណត់រកករណីកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវ ធ្ងន់ធ្ងរ និងបញ្ជូនពួកគេទៅព្យាបាលនៅគ្រឹះស្ថានសុខាភិបាលដែលមាន ឧបករណ៍គ្រប់គ្រាន់
 - o ការកែលម្អការផ្តល់ប្រឹក្សាក្រោយសម្រាល ដែលរៀបចំជាបែបផែនការនៃការ លូតលាស់របស់កុមារ
 - o បង្កើតគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការតាមដាន និងលើកកម្ពស់ការលូតលាស់ របស់កុមារជាប្រចាំនៅតាមគ្រឹះស្ថានសុខាភិបាល និងនៅថ្នាក់សហគមន៍ ជំនួសការពិនិត្យស្រាវជ្រាវជាទ្រង់ទ្រាយធំ៖ តាមរយៈគ្រឹះស្ថានសុខាភិបាល ដោយ i) ការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិកមណ្ឌលសុខភាព និងបុគ្គលិក មន្ទីរពេទ្យ សម្រាប់ពិនិត្យស្រាវជ្រាវជាប្រព័ន្ធទៅលើកុមារទាំងឡាយដែល មកពីគ្រោះជំងឺ (អាចជាការបង្ការ និងជាការព្យាបាល²¹) ដើម្បីកំណត់រក ករណីកុមារកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ និងបញ្ជូនពួកគេទៅកាន់ គ្រឹះស្ថានសុខាភិបាលដែលមានការព្យាបាលគ្រប់គ្រាន់ និង ii) ធ្វើឲ្យ ប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់ប្រឹក្សា ស្តីពីអាហារូបត្ថម្ភដល់ស្ត្រីក្រោយសម្រាល បន្ថែមទៅលើបែបផែនការនៃការលូតលាស់របស់កុមារ។ ឬតាមរយៈសហគមន៍

¹⁹ កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ។ គោលការណ៍ណែនាំជាតិស្តីពីការថែទាំព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវ ឆ្នាំ២០១១ ភ្នំពេញ កម្ពុជា។ (<http://camnut.weebly.com/policy-guidelines.html>)

²⁰ ទស្សនៈកិច្ចកម្មវិធីជំងឺការផ្តល់ថ្នាំបង្ការ សមាហរណកម្មនៃការទទួលបន្ទុកព្យាបាលជំងឺកុមារ ការព្យាបាល មេរោគអេដស៍ ។ល។

²¹ ការផ្តល់សេវាព្រឹកកម្មវិធីផ្តល់ថ្នាំបង្ការ ការផ្តល់សេវាសមាហរណកម្មនៃការទទួលបន្ទុកព្យាបាលជំងឺកុមារ ការ ព្យាបាលមេរោគអេដស៍។ល។

ដោយ i) ពិនិត្យតាមដានជាប្រព័ន្ធនូវការលូតលាស់របស់កុមារ ដើម្បីស្រាវជ្រាវរកករណីកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ និងក្រុមកុមារដែលងាយរងគ្រោះ។

- ការធ្វើលទ្ធកម្មអាហារព្យាបាលសម្រាប់ប្រើនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ និងថ្នាក់សហគមន៍ ដោយប្រើថវិការដ្ឋ និងថវិកាចូលរួមចំណែកពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។
- អនុវត្តការពិនិត្យតាមដានជាប្រព័ន្ធ ចំពោះកុមារដែលកំពុងទទួលការព្យាបាល ដើម្បីធានាការផ្តល់សេវាថែទាំឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៅថ្នាក់សហគមន៍ ស្រាវជ្រាវរកបញ្ហាវេជ្ជសាស្ត្រ និងបង្ការកុំឲ្យមានការបោះបង់។
- បង្កើនចំនួនស្រុកប្រតិបត្តិ ដែលផ្តល់សេវាព្យាបាលកុមារដែលមានបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ។
- បង្កើនចំនួនករណីកុមារដែលមានបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ ដែលទទួលការព្យាបាលនៅតាមសហគមន៍។
- បង្កើនការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្ទាល់ ដល់អ្នកថែទាំកុមារដែលសម្រាកព្យាបាលនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ តាមរយៈដំណើរការមូលនិធិសមធម៌ ឬផ្ទេរសាច់ប្រាក់នៅសហគមន៍។

ករស្រាវជ្រាវ៖

- វាយតម្លៃអត្រានៃការវិលទៅរកភាពដើមវិញ នៃកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ និងកែលម្អភាគរយនៃកុមារដែលជាសះស្បើយ។
- បង្កើតផលិតផលក្នុងស្រុកជាក់លាក់ សម្រាប់ព្យាបាលបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ និងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវមធ្យម ដែលកម្ពុជាអាចទទួលយកបានយ៉ាងទូលំទូលាយ។
- បង្កើតឧបករណ៍ដើម្បីកែលម្អការស្រាវជ្រាវរកករណីកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ និងកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវមធ្យម នៅថ្នាក់សហគមន៍។

សូចនាករសម្រាប់ពិនិត្យតាមដាន៖

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០	ប្រភព
ចំនួនមន្ទីរពេទ្យដែលផ្តល់ ការថែទាំព្យាបាលបញ្ជាក់កង្វះ អាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ	៣៤	៣៩	-	-	-	-	៦២	HMIS
% នៃកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ដែលត្រូវវាយតម្លៃរកបញ្ហា កង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួច ស្រាវ នៅសេវា OPD/ IMCI	៥០	៥៥	៦០	៦៥	៧០	៧៥	៨០	HMIS
ចំនួនកុមារដែលមានបញ្ហា កង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវ ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលទទួលបានការ ព្យាបាលពេញលេញ (IPD និង OPD) ដោយយោងតាម គោលការណ៍ណែនាំ*	២៥០០	៣០០០	៩០០០	១៥០០០	២០០០០	២២០០០	២៥០០០	HMIS

*ចំនួនកុមារដែលមានបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរ ក្នុងឆ្នាំ ២០១០៖ ៤១០០០

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភនឹងសម្របសម្រួល ពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃការ
ព្យាបាល អត្រាជាសះស្បើយ ការពិនិត្យតាមដានបន្ត និងការចែកចាយផលិតផល
អាហារូបត្ថម្ភ ដែលអនុវត្តដោយមន្ទីរពេទ្យបង្អែក ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋា-
ភិបាល។ មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្ត និងស្រុកប្រតិបត្តិនឹងដឹកនាំអនុវត្តន៍ការថែទាំព្យាបាល
ករណីកង្វះអាហារូបត្ថម្ភស្រួចស្រាវធ្ងន់ធ្ងរនៅថ្នាក់ខេត្ត ស្រុកប្រតិបត្តិ និងមណ្ឌល
សុខភាព។

**សមាសភាគទី៤៖ ការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិ សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្របង្ការ និង
ព្យាបាល៖ ពង្រីកការចែកចាយបច្ចុប្បន្ននូវ MNP ជីវជាតិអា-
ការទម្លាក់ព្រូន និងការផ្តល់ជាតិស័ង្កសី (zinc) ដល់កុមារ**

ដូចដែលទស្សនាវដ្តីឡែនសេត បានចេញផ្សាយចុងក្រោយបង្អស់ក្នុងឆ្នាំ២០១៣
លើកជាអនុសាសន៍ថា ការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជីវជាតិអាត្រូវបានអនុវត្តអស់ជាងមួយទសវត្សរ៍
មកហើយ និងមានសេវានៅច្រើនកន្លែង។ គំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗទៀតត្រូវបានអនុវត្តក្នុងពេល

ថ្មីៗ និងតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀត។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងឆ្នាំ ២០១០ អង្គការសុខភាពពិភពលោកនិងអង្គការយូនីសេហ្វ បានចេញនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមមួយ ដោយលើកជាអនុសាសន៍ ឲ្យធ្វើការព្យាបាលដោយគ្រាប់ថ្នាំជាតិស័ង្កសី សម្រាប់រយៈពេល ១០-១៤ថ្ងៃ ជាការព្យាបាលបន្ថែមលើ ORS ដែលមានកំហាប់អ្វីស្នូសទាប ដើម្បីកាត់បន្ថយរយៈពេល និងភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃជំងឺរាក និងលទ្ធភាពនៃការកើតមាននូវការឆ្លងរោគបន្តបន្ទាប់ក្នុងរយៈពេល ២ ទៅ ៣ខែ ក្រោយពេលព្យាបាល។ ជាអកុសលក្នុងឆ្នាំ២០១០ មានកុមារដែលមានជំងឺរាកតែ ២,៤% ប៉ុណ្ណោះបានទទួលការព្យាបាលដោយ ORS និងជាតិស័ង្កសី។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ២០១១៖ “ការយកចិត្តទុកដាក់ពីចំណីអាហារនៅផ្ទះដោយមានបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិ ត្រូវបានគេលើកជាអនុសាសន៍ដ៏ខ្លាំងក្លា ដើម្បីកែលម្អស្ថានភាពជាតិដែក និងកាត់បន្ថយភាពស្លេកស្លាំង”

ការប្រើម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះ សម្រាប់បញ្ចូលមីក្រូសារជាតិក្នុងអាហារនៅផ្ទះសម្រាប់ទារកនិងកុមារអាយុ ៦-២៣ ខែ

លើសនេះទៀត ក្នុងឆ្នាំ២០១០ អង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពកម្ពុជាឆ្នាំ២០១០ បង្ហាញថា មានកុមារអាយុ ៦-២៣ខែ ប្រមាណតែ ២៤% ប៉ុណ្ណោះ ដែលបានទទួលស្តង់ដារអប្បបរមាសម្រាប់ការប្រតិបត្តិទាំងបីក្នុងការចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូចៗ។ បញ្ហាចម្បងគឺកង្វះភាពសម្បូរបែបនៃរបបអាហារ ដោយមានកុមារតែ ៣៧% ប៉ុណ្ណោះ ដែលទទួលបានចំនួនក្រុមអាហារជាអប្បបរមា ដែលគេផ្តល់ជាអនុសាសន៍សម្រាប់កុមារក្នុងក្រុមអាយុនេះ និងមានកុមារអាយុ ៦-៨ខែ តែ ៤២% ប៉ុណ្ណោះ បានទទួលផលិតផលសត្វក្នុងរយៈពេល ២៤ម៉ោង ចុងក្រោយមុនពេលធ្វើអង្កេត។ បន្ទាប់ពីការសាកល្បងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅខេត្តស្វាយរៀងក្នុងឆ្នាំ២០០៨ មក ការអនុវត្តផ្តល់ម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះ ២៧០កញ្ចប់សម្រាប់កុមារអាយុ ៦-២៣ខែ តាមរយៈមណ្ឌលសុខភាពបានចាប់ផ្តើមក្នុងខេត្តស្វាយរៀង និងខេត្តកំពង់ស្ពឺ តាំងពីឆ្នាំ ២០១០ ហើយបច្ចុប្បន្ននេះក៏បានពង្រីកទៅខេត្តផ្សេងៗទៀតផងដែរ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក្រៅពីមីក្រូសារជាតិបរិមាណនៃម៉ាក្រូសារជាតិ (ថាមពល ប្រូតេអ៊ីន អាស៊ីដខ្លាញ់សារវ៉ែន) ក៏ត្រូវបង្កើនផងដែរតាមរយៈអាហារបន្ថែមដែលមានគុណភាពខ្ពស់ និងតម្លៃសមរម្យ (សូមមើលសមាសភាគទី៥)។

អនុវត្តន៍គន្លឹះ

តាមរយៈផែនទីបង្ហាញផ្លូវអាហារូបត្ថម្ភនេះ ការគាំទ្ររបស់ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងសម្រួលដល់ការពង្រីកកម្មវិធីផ្តល់សារជាតិបំប៉ន (យោងតាមយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់អនុវត្ត²²) ដោយ៖

- រក្សានូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជីវជាតិអា ដែលផ្តោតលើកុមារអាយុ ៦-៥៩ខែ²³ និងគោរពតាមអនុសាសន៍របស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកសម្រាប់ទារកទើបកើត²⁴។
- រក្សាការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំទម្លាក់ព្រូនដល់កុមារអាយុពី ១២- ៥៩ខែ
- បន្តគាំទ្រការផ្គត់ផ្គង់ម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះ តាមរយៈមូលនិធិរដ្ឋាភិបាល និងបង្កើតដៃគូ ដើម្បីពង្រីកតំបន់គ្របដណ្តប់
- ធ្វើការកែសម្រួលគោលការណ៍ណែនាំជាតិស្តីពីការផ្តល់សារជាតិបំប៉ន ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីគោលការណ៍ណែនាំអន្តរជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន ស្តីពីម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះ ដែលកែសម្រួលក្នុងឆ្នាំ២០១២ ដោយកាត់បន្ថយពី ២៧០កញ្ចប់ មកនៅត្រឹម ១៨០កញ្ចប់²⁵ សម្រាប់កុមារអាយុចន្លោះ ៦ ដល់ ២៣ខែ
- បង្កើនតំបន់គ្របដណ្តប់នៃការផ្តល់គ្រាប់ថ្នាំជាតិស័ង្កសីជាមួយនឹង ORS សម្រាប់ព្យាបាលជំងឺរាក^{26,27}។

²² ក្រសួងសុខាភិបាល គោលនយោបាយ និងគោលការណ៍ណែនាំជាតិសម្រាប់ការផ្តល់បន្ថែមមីក្រូសារជាតិ ដើម្បីការពារ និងទប់ស្កាត់បញ្ហាកង្វះមីក្រូសារជាតិនៅប្រទេសកម្ពុជា។ កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២

²³ គោលការណ៍ណែនាំ៖ ការផ្តល់បន្ថែមគ្រាប់ថ្នាំជីវជាតិអា ដល់ទារក និងកុមារអាយុ ៦-៥៩ ខែ។ ទីក្រុងហ្សឺណែវ អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ២០១១៖ <http://www.who.int/nutrition/publications/micronutrients/guidelines/vas 6 to59 months/en/index.html>

²⁴ http://www.who.int/elena/titles/vitamina_neonatal/en/index.html

²⁵ គោលការណ៍ណែនាំ៖ ការប្រើម្សៅមីក្រូសារជាតិចម្រុះសម្រាប់លាយជាមួយអាហារដែលទារក និងកុមារអាយុ ៦-២៣ខែ បរិភោគនៅតាមផ្ទះ ទីក្រុងហ្សឺណែវ អង្គការសុខភាពពិភពលោក ឆ្នាំ២០១១ (http://whqlibdoc.who.int/publications/2011/9789241502047_eng.pdf)

²⁶ Lazzarini M, Ronfani L. គ្រាប់ថ្នាំជាតិស័ង្កសីសម្រាប់ព្យាបាលជំងឺរាករបស់កុមារ។ ការពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធទិន្នន័យ ភូមិសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៣ ចេញផ្សាយលេខ១ មាត្រាលេខ CD005436. DOI: 10.1002/14651858.CD005436.pub4

²⁷ ក្រសួងសុខាភិបាល គោលនយោបាយជាតិស្តីពីការទប់ស្កាត់ជំងឺរាកផ្លូវដង្ហើម និងរាកស្រួចស្រាវ ក្នុងចំណោមកុមារអាយុក្រោម ៥ឆ្នាំ ទីក្រុងភ្នំពេញ

ការស្រាវជ្រាវ៖

- សិក្សាពីការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សារជាតិបំប៉ន ដែលចែកចាយតាមរយៈប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់
- វាយតម្លៃស្ថានភាពមីក្រូសារជាតិរបស់កុមារ

សូចនាករសម្រាប់ពិនិត្យតាមដាន៖

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០	ប្រភព
% នៃកុមារអាយុ ៦-៥៩ខែ ដែលទទួលបានប្រាក់ថ្នាំជីវជាតិអា	៨៩	៩០	៩១	៩២	៩៣	៩៤	៩៥	HMIS & CDHS
% នៃកុមារអាយុ ១២-៥៩ខែ ដែលទទួលបានប្រាក់ថ្នាំទម្លាក់ព្រូន រៀងរាល់៦ខែម្តង	៨៥	៨៨	៩១	៩៣	៩៦	៩៩	៩៩	CDHS & HMIS
% នៃកុមារមានជំងឺរាកដែលបានទទួល ORT + zinc	៨៤	៨៥	៨៦	៨៧	៨៨	៨៩	៩០	CDHS & HMIS
ចំនួនកុមារដែលបានទទួល MNP ក្នុងបរិមាណគ្រប់គ្រាន់	២៥	៣០	៣៥	៤០	៤៥	៥០	៥៥	CDHS

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភនឹងធ្វើការសម្របសម្រួល ពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃការបែងចែកម្សៅមីក្រូសារជាតិ។ មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្ត និងស្រុកប្រតិបត្តិនឹងដឹកនាំអនុវត្តនៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ស្រុកប្រតិបត្តិ និងថ្នាក់មណ្ឌលសុខភាព។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងផ្តល់ការគាំទ្រដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឲ្យការផ្តល់មីក្រូសារជាតិបានដល់ក្រុមប្រជាជនងាយរងគ្រោះ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់នោះ ព្រមទាំងផ្តល់នូវភស្តុតាងថ្មីសម្រាប់ធ្វើការណែនាំគោលនយោបាយ។

**សមាសភាគទី៥៖ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថដែលផ្ដោតលើ
ឱកាសសម្រាប់ ១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត៖ កែលម្អ និងបង្កើន
ល្បឿនយុទ្ធនាការជាតិស្តីពីការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ
តែមួយគត់ និងយុទ្ធនាការផ្តល់អាហារបន្ថែម**

ក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានធ្វើឲ្យមានវឌ្ឍនភាពដ៏ល្អក្នុងការលើកកម្ពស់ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ដែលអត្រាបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់ និងការឆាប់ចាប់ផ្តើមបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយកើនឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងចំណោមក្រុមទាំងអស់។ យោងតាមការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រ និងសុខភាពថ្នាក់ជាតិចំនួន៣លើកបានបង្ហាញថា ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់រហូតដល់អាយុ ៦ខែ បានកើនឡើងពី ១១% ក្នុងឆ្នាំ២០០០ ដល់ ៦០% ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ និងរហូតដល់ ៧៤% ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ខណៈដែលក្នុងរយៈពេលដូចគ្នានេះ ការឆាប់ចាប់ផ្តើមបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ ក៏បានកើនឡើងពី ១១% ដល់ ៣៥% និងរហូតដល់ ៦៥%។ ការរីកចម្រើនយ៉ាងគំហុកនូវការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់ ត្រូវបានគេចងក្រងជាឯកសារ និងរួមចំណែកដល់យុទ្ធនាការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាទ្រង់ទ្រាយធំ។ ជាអកុសល ការអនុវត្តន៍ផ្តល់អាហារបន្ថែមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឬការផ្តល់អាហារទៅឲ្យទារក និងកុមារតូចបន្ថែមទៅលើទឹកដោះម្តាយពុំមានការប្រែប្រួលប្រកបដោយអត្ថន័យនោះទេ ក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅនេះ។ រយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះ ការផ្សព្វផ្សាយទីផ្សារទឹកដោះគោម្សៅដល់ម្តាយដែលទើបនឹងសម្រាលកូនថ្មីថ្មោងមានការកើនឡើង ហើយការប្រើទឹកដោះគោម្សៅនៅតាមតំបន់ទីក្រុងក៏បានកើនឡើង។ លើសពីការបង្កបញ្ជាជាច្រើននៅក្នុងជីវិតដំបូង វាក៏នឹងរួមចំណែកឲ្យមានអត្រាខ្ពស់នៃការមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃផងដែរ ដូចជា ជំងឺធាត់ និងជំងឺទឹកនោមផ្អែមនៅពេលអនាគត។

ឧបសគ្គចម្បងក្នុងការប្រកាន់យកការប្រតិបត្តិចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូច ឲ្យបានប្រសើរ និងរក្សាការផ្តល់អាហារបន្ថែមឲ្យបានសមស្របកំពុងមានការយល់ច្រឡំក្នុងចំណោមអតិថិជនអំពីការប្រតិបត្តិដែលសមស្រប និងអាហារ។ ជាញឹកញយប្រជាជនទទួលបានសារមិនត្រឹមត្រូវ ឬដែលចម្រូងចម្រាសពីប្រព័ន្ធសុខាភិបាល (យុទ្ធនាការរដ្ឋនិងការផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកលើគ្លីនិក) ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម និងការផ្សព្វផ្សាយទីផ្សារសង្គម

ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា និងភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន។

គំនិតផ្តួចផ្តើមនេះស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះឧបសគ្គនេះដោយ i) ការបង្កើត ថាមពលបន្ថែមរវាងសារផ្សេងៗដោយឆ្លងវិស័យ ii) ការធានាថាមានអន្តរាគមន៍ដែលនាំ មកនូវបំណាច់ប្តូរសង្គម និងឥរិយាបថ និង iii) ការបង្កើតនូវដំណោះស្រាយថ្មីចំពោះ ចំណីអាហារ។ សកម្មភាពទាំងនោះត្រូវបានតាក់តែងឡើងដោយផ្អែកលើការស្រាវជ្រាវ សម្រាប់បង្កើតអ្វីមួយ និងភាពស៊ីជម្រៅនៃអតិថិជន ព្រមទាំងដោយមានសុខដុមណីយ- កម្មជាមួយនឹងការបង្កើតនូវតម្រូវការសម្រាប់ផលិតផល។

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ

ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីជំរុញឲ្យមានការអនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៣ ស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយ លក់ផលិតផលសម្រាប់ចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូច ក្រសួងសុខាភិបាល តាមរយៈ មជ្ឈមណ្ឌល ជាតិគាំពារមាតា និងទារក នឹង៖

- អនុវត្តន៍អនុក្រឹត្យលេខ ១៣៣ និងប្រកាសរួមស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយលក់ផលិតផល សម្រាប់ចិញ្ចឹមទារក និងកុមារ
- ប្រតិបត្តិអនុក្រឹត្យដោយ i) បង្កើតឧបករណ៍សម្រាប់ពិនិត្យតាមដានការអនុវត្ត អនុក្រឹត្យលេខ១៣៣ ii) អនុវត្តន៍ការសិក្សាពិនិត្យតាមដានដោយលម្អិត និងនៅ តាមគ្រឹះស្ថានសុខាភិបាល ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការផ្សព្វផ្សាយផលិតផលសម្រាប់ ចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូច iii) ហាមឃាត់ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និងហាមជំរុញ ការប្រើផលិតផលជំនួសទឹកដោះម្តាយ និងការប្រើប្រាស់បំបៅដោះដោយគ្រូពេទ្យអាជីព និងក្រុមហ៊ុន iv) បង្កើតច្បាប់ប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងអ្នកផ្តល់សេវាសុខាភិបាល សាធារណៈនិងឯកជន និង v) បន្តការតស៊ូមតិប្រឆាំងនឹងការប្រើផលិតផល ជំនួសទឹកដោះម្តាយតាមរយៈយុទ្ធនាការតាមប្រព័ន្ធយោសនាទូលំទូលាយ
- កែលម្អការប្រតិបត្តិក្នុងការចិញ្ចឹមទារក និងកុមារតូចនៅតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាល និងសហគមន៍ តាមរយៈអភិក្រមគំនិតផ្តួចផ្តើមសហគមន៍ស្រឡាញ់ទារក និង គំនិតផ្តួចផ្តើមមន្ទីរពេទ្យស្រឡាញ់ទារក²⁸
- ទាក់ទាញមតិគាំទ្រឲ្យមានមជ្ឈមណ្ឌលថែទាំកុមារជំប្រសើរ នៅតាមកន្លែងធ្វើការ ដើម្បីធានាឲ្យមានការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់ រហូតដល់

²⁸ ក្រសួងសុខាភិបាល គោលការណ៍ណែនាំការអនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើមសហគមន៍ស្រឡាញ់ទារក ឆ្នាំ២០០៩ ទីក្រុង ភ្នំពេញ កម្ពុជា

អាយុ ៦ខែ (ការបង្កើតឲ្យមានគោលការណ៍ណែនាំថ្មីមួយ ស្តីពីរយៈពេលឈប់សម្រាកមាតុភាពយ៉ាងហោចណាស់ ៦ខែ ដូចអនុសាសន៍ណែនាំសម្រាប់ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយតែមួយមុខគត់ និងអនុសាសន៍អន្តរជាតិផ្សេងៗ)៖ បើគ្មានគោលនយោបាយសមស្រប សម្រាប់ការពារមាតាដែលមានកូនអាយុតិចជាងពីរឆ្នាំទេ ស្ថានភាពការងារអាចនឹងកំណត់ព្រំដែននៃការកែលម្អបន្ថែមចំពោះការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ។

ចំណីអាហារដែលផ្តល់ឲ្យទារក និងកុមារតូចសម្រាប់បន្ថែមលើទឹកដោះម្តាយ មិនមានការផ្លាស់ប្តូរប្រកបដោយអត្ថន័យជ្រាលជ្រៅនោះទេ នាទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ ការកសាងលើយុទ្ធនាការផ្តល់អាហារបន្ថែមដែលចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ២០១២ និងរបកគំហើញនៃការវាយតម្លៃពាក់កណ្តាលទីដែលកំពុងតែប្រព្រឹត្តិទៅ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវអាហារូបត្ថម្ភនេះនឹងគាំទ្រយុទ្ធនាការប្រាស្រ័យទាក់ទងដើម្បីឲ្យមានបំណាស់ប្តូរសង្គម និងឥរិយាបថ ស្តីពីការផ្តល់អាហារបន្ថែមនិងអាហារបំប៉ន ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និងលើកកម្ពស់ការប្រតិបត្តិក្នុងការចិញ្ចឹមកុមារតូចអាយុពី៦ ទៅ ២៤ខែ ឲ្យបានប្រសើរ ដែលអាចត្រូវយកទៅអនុវត្តទូទាំងប្រទេសតាមវិធីដែលចំណាយតិច និងប្រកបដោយចីរភាព។ ក្រសួងសុខាភិបាលនឹង៖

- លើកកម្ពស់ និងសម្របតាមយុទ្ធនាការផ្តល់អាហារបន្ថែមដែលកំពុងដំណើរការ (សូមមើលយុទ្ធសាស្ត្រ COMBI²⁹) ដោយអនុលោមតាមរបកគំហើញថ្មី ដោយមានការឯកភាពពីរដ្ឋាភិបាលដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងចំពោះមាតា ក្រុមគ្រួសារសហគមន៍ និងបុគ្គលិកសុខាភិបាល ស្តីពីសារៈសំខាន់នៃការផ្តល់អាហារបន្ថែម ភាពសម្បូរបែបនៃរបបអាហារ (ទាំងបរិមាណនិងគុណភាព) រួមទាំងអត្ថប្រយោជន៍នៃការផ្តល់សារជាតិផ្សេងៗផងដែរ។
- ផ្តល់ឧទាហរណ៍អំពីដំណោះស្រាយដែលអាចធ្វើបាន៖ i) បបរធ្វើនៅផ្ទះខ្លួនឯងដែលមានកំហាប់ត្រឹមត្រូវ និងសម្បូរជីវជាតិសម្រាប់កុមារអាយុ ៦-២៤ខែ ii) ការផ្តល់អាហារបំប៉ន និង iii) អាហារបន្ថែមដែលមានបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិ។ គោលដៅទីពីរមានការធានានូវភាពញឹកញាប់ បរិមាណ និងការផ្តល់អាហារសកម្មប្រកបដោយអនាម័យត្រឹមត្រូវ។

²⁹ក្រសួងសុខាភិបាល យុទ្ធនាការលើកកម្ពស់ការផ្តល់អាហារបន្ថែមនៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១១-២០១៣ ទីក្រុងភ្នំពេញ កម្ពុជា (<http://camnut.weebly.com/uploads/2/0/3/8/20389289/2011compfeedingcommstrategy.pdf>)

- បង្កើតការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយថ្មីដែលទូលំទូលាយ អំពីរយៈពេល១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត ព្រមទាំងពិនិត្យតាមដានលើផលប៉ះពាល់របស់វា៖ ឧទាហរណ៍ ការផ្តល់សារជាតិផ្សេងៗ ការទម្លាក់ព្រូន ការបំបៅកូនដោយទឹកដោះម្តាយ ការផ្តល់អាហារបន្ថែម ការបង្ការការលើសទម្ងន់ និងជំងឺឆាត់ ព្រមទាំងការផ្តល់អាហារដែលបង្កើតថ្មីសម្រាប់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងស្ត្រីបំបៅដោះកូន។
- បង្កើតឧបករណ៍សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយ និងចាក់ផ្សាយ ដើម្បីសម្រេចនូវការគ្របដណ្តប់ថ្នាក់ជាតិ (បដិពាណិជ្ជកម្ម ទូរទស្សន៍ និងវីទ្យូពេញមួយឆ្នាំ)

សូចនាករសម្រាប់ពិនិត្យតាមដាន៖

	២០១៤	២០១៥	២០១៦	២០១៧	២០១៨	២០១៩	២០២០	ប្រភព
% នៃទារកអាយុ ០-៦ ខែដែលបៅដោះម្តាយតែមួយមុខ	77	-	-	-	-	85	-	CDHS
% នៃគ្រីស្ថានសុខាភិបាលដែលគោរពតាមច្បាប់ IYCF	៧០	៧៣	៧៦	៧៩	៨២	៨៥	៨៩	HMIS
% នៃម្តាយដែលចាប់ផ្តើមបំបៅកូនដោយទឹកដោះក្នុងអំឡុងម៉ោងដំបូងនៃកំណើត	៧០	-	-	-	-	៧៥	-	CDHS
% នៃកុមារអាយុ ៦-២៣ ខែដែលបៅដោះម្តាយ	៨៥	-	-	-	-	៨៧	-	CDHS
% នៃកុមារអាយុ ៦-២៣ខែដែលបៅដោះម្តាយ ដែលទទួលស្តង់ដារ IYCF អប្បបរមា	៣២	-	-	-	-	៥០	-	CDHS
% នៃកុមារអាយុ ៦-២៣ខែដែលមិនបៅដោះម្តាយ ដែលទទួលស្តង់ដារ IYCF អប្បបរមា	១០	-	-	-	-	៣៣	-	CDHS

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងត្រៀមថវិកាដើម្បីកែលម្អ និងបន្តយុទ្ធនាការលើកកម្ពស់ការចិញ្ចឹមកូនដោយទឹកដោះម្តាយជាក់ស្តែង យុទ្ធនាការផ្តល់អាហារបន្ថែម និងព្រមទាំងសម្របសម្រួលក្នុងការបង្កើតភស្តុតាងស្តីពីដំណោះស្រាយថ្មីដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីកែ

លម្អការផ្តល់អាហារបន្ថែម តាមរយៈភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជនក្នុង ស្រុក។ មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្ត និងស្រុកប្រតិបត្តិនឹងបញ្ជូនសារនៅថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់ស្រុក ប្រតិបត្តិ និងថ្នាក់មណ្ឌលសុខភាពតាមរយៈសកម្មភាពសហគមន៍ ឬប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ទូរទស្សន៍។

គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យដែលដឹកនាំដោយក្រសួងសុខាភិបាល នឹងមើលខុស ត្រូវលើការអនុវត្តខ្លឹមសារអនុក្រឹត្យលេខ១៣៣ និងប្រកាសរួមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ នឹងទទួលបានរបាយការណ៍ពីអង្គការអន្តរជាតិ បុគ្គលិកសុខាភិ- បាល និងសាធារណជន ស្តីពីដំណើរការបណ្តឹងតវ៉ាអំពីការរំលោភបំពានលើអនុក្រឹត្យ ព្រមទាំងរៀងគរធនធាន និងផ្តល់មូលនិធិដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៣។

ក្រុមការងារដែលដឹកនាំដោយកម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ នឹងជួយគណៈកម្មាធិការ ត្រួតពិនិត្យក្នុងការពិនិត្យតាមដានការអនុវត្ត និងការគោរពតាមអនុក្រឹត្យ និងប្រកាស រួម។ គណៈកម្មាធិការនេះនឹង i) ពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តខ្លឹមសារអនុក្រឹត្យនៅតាម មូលដ្ឋានសុខាភិបាលសាធារណៈ និងឯកជន និងនៅតាមទីផ្សារ/ហាងទំនិញ ii) ទទួល ចងក្រង និងរាយការណ៍អំពីបណ្តឹងតវ៉ាអំពីការរំលោភបំពាន និង iii) លើកអនុសាសន៍ ឲ្យមានសកម្មភាពសមស្របនិងធានាឲ្យមានការស៊ើបអង្កេតដោយក្រសួងសាមី។

អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នឹងប្រើប្រាស់ឯកសារសម្រាប់ប្រាស្រ័យ ទាក់ទងជាផ្លូវការដើម្បីកំណត់ព្រំដែននូវសារដែលមិនត្រូវគ្នា។

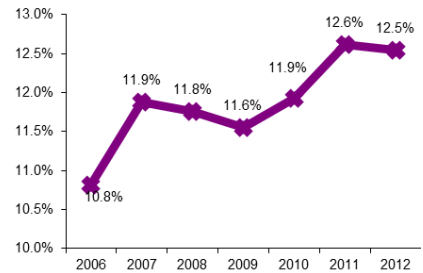
II. លុបបំបាត់ឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តសេវាអាហារូបត្ថម្ភ “ជាក់លាក់” ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងកែលម្អស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ មាតា និងទារក

គេត្រូវការអន្តរាគមន៍ក្រៅពីវិស័យសុខាភិបាល ដើម្បីដោះស្រាយមូលហេតុជាមូលដ្ឋាន ខ្លះ ដែលនាំឲ្យមានបញ្ហាកង្វះអាហារូបត្ថម្ភ និងឧបសគ្គនានា៖

- 6) **សមាសភាគទី៦៖** លុបបំបាត់ឧបសគ្គផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធានមនុស្ស ដើម្បី ពង្រីកអន្តរាគមន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- 7) **សមាសភាគទី៧៖** ពង្រឹងការគាំទ្រឲ្យបានខ្លាំងក្លាតាមរយៈក្រសួងនានា និងគំនិត ផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗ។
- 8) **សមាសភាគទី៨៖** កែលម្អប្រព័ន្ធព័ត៌មានអាហារូបត្ថម្ភ

សមាសភាគទី៦៖ លុបបំបាត់ឧបសគ្គផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងធនធានមនុស្ស ដើម្បីពង្រីកអន្តរាគមន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

សុខាភិបាលជាវិស័យដែលមានអាទិភាពមួយសម្រាប់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ហើយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ អំពាវនាវឲ្យមានការបែងចែកផែនការពីថវិការដ្ឋបច្ចុប្បន្នដែលមានប្រមាណ១៣% ទៅឲ្យវិស័យសុខាភិបាល។ ដូច្នេះហើយការបែងចែកថវិកាសម្រាប់វិស័យសុខាភិបាលបានកើនពី១០,៨%ទៅ១២,៥% ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០៦-២០១២។ ដោយមិនគិតពីការយកចិត្តទុកដាក់ថ្មីនៅក្នុងការដកពិភាក្សាពីគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនានា របៀបវារៈនៃអាហារូបត្ថម្ភនៅតែខ្វះធនធានទាំងពីរខាងរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់ជំនួយ ដែលបង្កការលំបាកខ្លាំងដល់តម្រូវការក្នុងការពង្រីកអភិក្រមវេជ្ជវិទ្យា និងជាពិសេសជាងនេះទៀត គឺឆ្ពោះទៅរករយៈពេល១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត (០,៣% និងតិចជាង ៣% នៃការវិនិយោគសរុបលើវិស័យសុខាភិបាលដោយឡែកពីគ្នា)។

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ៖

- លុបបំបាត់ឧបសគ្គផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដោយ៖
 - បង្កើនថវិកាជាតិសម្រាប់វិស័យអាហារូបត្ថម្ភ និងកម្រិតព្រំដែននៃការលំបាកផ្នែកសម្ភារៈ
 - ដោយយោងតាមគោលការណ៍របស់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគាំពារមាតានិងទារក នឹងសហការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ ដើម្បីជំរុញឲ្យមានការតែងតាំងជនបង្គោលទទួលបន្ទុកផ្នែកសុខភាព រួមទាំងការវិភាជន៍ថវិកា និងការរៀបចំគម្រោងផែនការសម្រាប់កម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភរបស់ឃុំ/សង្កាត់។
 - បង្កើនការបែងចែកថវិកាពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់អន្តរាគមន៍លើវិស័យអាហារូបត្ថម្ភស្នូលជាក់លាក់
 - បង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងរយៈពេលយូរ ជាមួយនឹងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងទូរទស្សន៍ជាតិ ដើម្បីឲ្យមានម៉ោងផ្សាយដោយមិនគិតលុយ សម្រាប់ការអប់រំសុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភ
- លុបបំបាត់ឧបសគ្គផ្នែកធនធានមនុស្ស ដោយ៖

- ពង្រឹងសមត្ថភាពនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយធ្វើការកែលម្អ កម្មវិធីសិក្សា និងការបណ្តុះបណ្តាលមុនពេលចូលបម្រើការងារ ដោយ បង្កើនចំនួនអ្នកមានសញ្ញាបត្រក្រោយឧត្តមសិក្សាផ្នែកអាហារូបត្ថម្ភ និង បង្កើនកម្រិត និងចំនួនបុគ្គលិកដែលមានការទទួលខុសត្រូវចម្បង ផ្នែក អាហារូបត្ថម្ភ។
- ប្រើអ្នកជំនាញខាងអាហារូបត្ថម្ភមកពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិ- បាលផ្សេងៗ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលដល់និស្សិតឧត្តមសិក្សា ក្រោយឧត្តម សិក្សា និងបុគ្គលិកសុខាភិបាលដែលកំពុងផ្តល់សេវានេះ។

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងធ្វើការជាមួយនឹងក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងអប់រំ ដើម្បី សម្របសម្រួលអន្តរាគមន៍ទាំងនោះ។

សមាសភាគទី៧៖ ពង្រឹងការគាំទ្រឲ្យបានខ្លាំងក្លាតាមរយៈក្រសួងនានា និង គំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗ

ដើម្បីទទួលបាននូវឥទ្ធិពល និងលទ្ធផលជាអតិបរមា ការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភនៅ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទាមទារឲ្យមានការសហការជិតស្និទ្ធ និងការសម្របសម្រួលប្រកប ដោយប្រសិទ្ធផល ដោយក្រសួងសាមីជាច្រើន ព្រមទាំងរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីឲ្យពួកគេអាចកំណត់អាទិភាព និងធ្វើសកម្មភាព រួមគ្នា។

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ៖

ការបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិក្នុងចំណីអាហារទ្រង់ទ្រាយធំ ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថា ជាអន្តរាគមន៍មួយដែលចំណាយតិចបំផុតក្នុងផ្នែកជាច្រើន ដោយសារតែកិច្ចសហការ ជិតស្និទ្ធដែលគេបង្កើតឡើងរវាងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន និងការចែករំលែកក្នុង ការចេញផ្លែចំណាយ³⁰ និងអត្ថប្រយោជន៍។ ក្នុងអំឡុងប៉ុន្មានឆ្នាំខាងមុខនេះ ផែនទី បង្ហាញផ្លូវអាហារូបត្ថម្ភនេះ នឹងទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់ក្នុងការពង្រីកលទ្ធភាពទទួល

³⁰ ខណៈដែលថ្លៃចំណាយបន្ថែមលើអាហារដែលមានបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិអាចទទួលយកបាន និងដែលគេមើលមិនសូវដឹង (ចន្លោះតម្លៃពី០,២ ទៅ ២% នៃថ្លៃចំណាយដែលមិនបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិអាស្រ័យលើផលិតផល) កំណើនតម្លៃ រំពឹងទុកនឹងត្រូវកប់បាត់ក្នុងអត្រាអតិផរណារួម និងថ្លៃចំណាយលើទីផ្សារ

បាន និងការប្រើចំណីអាហារដែលមានបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិនៅ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយ៖

- ផ្តល់អ្នកជំនាញបច្ចេកទេសលើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលកំពុងបន្ត ក្នុងការបញ្ចូល មីក្រូសារជាតិទៅក្នុងអំបិល ទឹកត្រី/ទឹកស៊ីអ៊ីវ និងប្រេងឆា ដើម្បីធានាឲ្យទទួល បាននូវអាហារដែលមានបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិប្រកបដោយគុណភាព
- គាំទ្រការអនុវត្តច្បាប់ដែលមានស្រាប់ស្តីពីអំបិលដែលត្រូវតែបញ្ចូលជាតិអ៊ុយរ៉េ ដាច់ខាត និងប្រកាសផ្សេងៗនាពេលអនាគត
- បង្កើនការយល់ដឹងអំពីផលិតផលដែលបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិ ដែលជាផ្នែកមួយ នៃយុទ្ធនាការដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថកាន់តែទូលំទូលាយឆ្ពោះទៅរកឱកាស ១០០០ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត
- បង្កើតភ័ស្តុតាងថ្មីដើម្បីធ្វើជាបស្ចិមសម្រាប់បញ្ចូលមីក្រូសារជាតិ ឬជា គ្រឿងបន្ថែមសជាតិ ដើម្បីបង្ការភាពខ្វះមីក្រូសារជាតិនៅកម្ពុជា តាមរយៈ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវផ្សេងៗ និងគោលនយោបាយថ្មីៗ។

ចលនាពង្រីកសកម្មភាពអាហារូបត្ថម្ភ មានគោលបំណងដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាព ទទួលបានចំណីអាហារដែលមានជីវជាតិ និងតម្លៃសមរម្យរបស់ប្រជាជន និងកត្តា កំណត់ផ្សេងៗទៀតនៃស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភដូចជា ទឹកស្អាត អនាម័យ ការថែទាំ សុខភាព ការការពារសង្គម និងគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រី។ ហេតុដូច នេះ ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹង ក្រុមប្រឹក្សាស្តារអភិវឌ្ឍន៍ វិស័យកសិកម្មនិងជនបទ ស្តីពីឱកាសក្នុងការចូលរួម ចលនាពង្រីកសកម្មភាពអាហារ រូបត្ថម្ភ ហើយនឹងគាំទ្រជំហានផ្សេងៗក្នុងការ៖

- បង្កើត ឬកែសម្រួលគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពជាតិ ដើម្បីពង្រីកអាហារូបត្ថម្ភ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងអន្តរាគមន៍អាហារូបត្ថម្ភជាក់លាក់ ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ ដែលយកចិត្តទុកដាក់នឹងអាហារូបត្ថម្ភផងដែរ។
- បង្កើត ឬពង្រឹងវេទិកាពហុភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលរួមទាំងក្រសួងសាមីដែលពាក់ព័ន្ធ ផងដែរ - ដូចជាក្រសួងកសិកម្ម សុខាភិបាល អប់រំ សង្គមកិច្ច កិច្ចការនារី និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន - និងដៃគូសំខាន់ៗ រួមមាន អង្គការសង្គមស៊ីវិល ភ្នាក់ងារ អង្គការសហប្រជាជាតិ អ្នកផ្តល់ជំនួយ សហគមន៍អ្នកបច្ចេកទេស និងស្រាវជ្រាវ ព្រមទាំងអ្នកធ្វើអាជីវកម្មផងដែរ។
- អនុវត្តការពិនិត្យឡើងវិញជាទៀងទាត់នៅក្នុងប្រទេស និងសមត្ថភាពរបស់ដៃគូ

ក្នុងផ្នែកអាហារូបត្ថម្ភ ដើម្បីកំណត់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ពីភាពខ្វះចន្លោះនៃ សមត្ថភាព និងកំណត់អាទិភាព ដើម្បីធ្វើការកៀងគរធនធាន។

ការស្រាវជ្រាវ៖

- ការប្រមូលភស្តុតាងស្តីពីស្ថានភាពមីក្រូសារជាតិនៃប្រជាជនចំណុច នៅក្នុង ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និង២០១៩ ពុំមានការអភិវឌ្ឍន៍គោលនយោបាយ និងផែនការដែលផ្អែកលើភស្តុតាង ដើម្បីកែលម្អប្រសិទ្ធភាពនៃអន្តរាគមន៍បច្ចុប្បន្ន នោះទេ ដោយសារតែខ្វះទិន្នន័យស្តីពីកង្វះមីក្រូសារជាតិនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

ក្រសួងសុខាភិបាលនឹងគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនោះ ជាមួយនឹងក្រសួងសាមី ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនានា។

សមាសភាគទី៨៖ កែលម្អទិន្នន័យអាហារូបត្ថម្ភនៅក្នុងប្រព័ន្ធព័ត៌មានសុខាភិបាល ដែលមានស្រាប់

ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ដែលផ្អែកលើលទ្ធផលនៃផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ ពន្លឿនការកែលម្អអាហារូបត្ថម្ភ និងសកម្មភាពផ្សេងៗ ដែលអនុវត្តក្រោមឆ័ត្ររបស់វាគ្គ ជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវដ៏សំខាន់សម្រាប់ការជជែកពិភាក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស្តីពី អាហារូបត្ថម្ភក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍បន្ថែមទៀតនូវយុទ្ធសាស្ត្រក្នុង ពេលអនាគត។

កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ សហការណ៍ជាមួយនាយកដ្ឋានផែនការនិងព័ត៌មានសុខា- ភិបាល ដោយមានការគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីកែសម្រួលនិងបន្ថែមនូវប្រព័ន្ធរបាយ ការណ៍របស់កម្មវិធីជាតិអាហារូបត្ថម្ភ ទៅក្នុងប្រព័ន្ធព័ត៌មានសុខាភិបាលដែលមានស្រាប់ ទៅតាមតម្រូវការរបស់កម្មវិធី។

អន្តរាគមន៍គន្លឹះ៖

ធនធានផ្សេងៗ នឹងត្រូវប្រើដើម្បីកសាងសមត្ថភាពដល់ក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងការ ចាត់ចែងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់កែលម្អផែនការកម្មវិធី និងការពិនិត្យ តាមដានការអនុវត្ត ខណៈដែលការបង្កើតភស្តុតាងស្តីពីប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ និងដំណើរ ការនានា ដែលនឹងជួយឲ្យរដ្ឋាភិបាលចាត់ចែងការអនុវត្តទូទាំងប្រទេសប្រកបដោយ

ប្រសិទ្ធភាព៖

- ជួយសម្រួលឧបករណ៍សម្រាប់ពិនិត្យតាមដានដែលមានស្រាប់ ដោយផ្អែកលើ វេបសាយ ដើម្បីអាចប្រមូលទិន្នន័យអាហារូបត្ថម្ភរៀងរាល់ខែ។
- អនុវត្តឧបករណ៍ដែលទើបនឹងបង្កើតថ្មីដោយផ្អែកលើវេបសាយ នៅក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បង។
- ធ្វើសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអាហារូបត្ថម្ភ ទៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានសុខាភិបាល ។

ការសម្របសម្រួល និងការពិនិត្យតាមដាន៖

ក្រសួងសុខាភិបាល នឹងសហការណ៍ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានាដើម្បីគាំទ្រនូវគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះ ដោយធ្វើការពិនិត្យនិងតាមដាននូវការអនុវត្តន៍ផែនទីចង្អុលផ្លូវនេះ។

